

LITHUANIAN DAILY FRIEND
DRAUGAS
Published Daily except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
Phone: McKinley 5114. Establ. 1908
One year \$5.00
Six months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, K ETVRTADIENIS, SPALIS (OCTOBER) 10 D., 1918 M.
Entered as Second Class Matter March 31, 1910, at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879.

METAI-VOL. III. No. 237

TALKININKAI PAĖMĖ CAMBRAI

AMERIKONAMS TEKŲ 3,000 HUNŲ TIES MEUSE

Vokiečiai visur mušami ir visur jie bėga

ANGLAI PAĖMĖ MIESTĄ
CAMBRAI.

Anglų tinklėn papuolė 8,000
vokiečių.

LONDONAS, spal. 10.—
Fieldmaršalo Haig kariuomenė
vakar paėmė miestą Cambrai.
Tenai ir apylinkėse paimta
nelaisvėn 8,000 vokiečių.

Pietuose nuo Cambrai ang-
lams teko Forenvilė.

Ataka prieš Cambrai buvo
pradėta vakar rytė ir, kaip
bematė, sutruškina vokiečių
apsigimimo linijas.

Cambrai mieste ir apylin-
kėse vokiečiai buvo stipriai
įsistatę. Tenai jie buvo pasi-
gaminę neprieinamą tvirtovę.

Anglai progresuoja linijoje
tarpe Cambrai ir St. Quentin.
Vokiečiai vis traukiasi. Ir re-
tai kur smarkiau pasipriešina.

Vienoj to fronto dalyje veikia
amerikonai. Prieš šituos vo-
kiečiai smarkiai priešinosi.
Musiai seka dienomis ir nakti-
mis. Nuo amerikonių vokiečiai
panesė milžiniškus nuostolius.
Daugelis vokiečių žuvo. Ir
daugelis paimama nelaisvėn.

PAIMTA NELAISVĖN 3,000
VOKIEČIŲ.

Tai atliko amerikoni su pran-
cuzais.

Washington, spal. 10.—Gen.
Pershing pranešė, kad ameri-
konai su prancuzais Verduno
fronte nors palengva, bet sis-
tematiškai stumia priešininkų
atgal.

Tenai vokiečiai, anot prane-
šimo, labai smarkiai laikosi.
Abiem šalim upės Meuse a-
merikonai su prancuzais po
smarkaus susirėmimo paėmė
nelaisvėn 3,000 vokiečių.

Tai vienos dienos darbas, su-
koma pranešime.

Dar pažymima, kad Argon-
ne šone amerikoni pažan-
giuoja.

NUŠAUTAS A. TREPOV.

Stockholmas, spal. 10.—Iš
Petrogrado pranešama, kad
tenai nušautas Aleksandr
Trepov, buvęs kituomet Rusi-
jos ministerių pirmininkas.

— Lisbona, spal. 10.—Čia
abelnai manoma, kad į naujus
ministerių pirmininkus bus
pakviestas vidurinių reikalų
sekretorius Barboza.

PREZIDENTAS PAKAL-
BES GAVĖS ATSAKYMĄ.

Kieno vardu kalba princas
Maximilijanas.

Washington, spal. 10.—Čio-
nai abelnai spėjama, kad ku-
omet prezidentas Wilsonas
gaus atsakymą nuo Vokietijos
kanceliero, princeo Maximilija-
no, tuomet su tuo atsakymu
eis kongresas ir tenai išreikš
savo nuomonę apie karės ir
visų reikalų stovį. Tuomet jis
pasakys savo nuomonę apie
taiką. Žinoma, toji nuomonė
svarbiausia prigulės nuo prin-
co Maximilijano atsakymo.

Bet šandie prezidentas ty-
li. Kas prigulėjo, jis pasakė
Vokietijai.

Apie prezidento atsakymą
Vokietijai šandie yra visokių
kalbų. Visi sutinka su jo nuo-
mone. Bet daugelis tvirtina,
kad atsakymas buvęs per daug
švelnus.

Baltuose Rumuose į tas kal-
bas neatreipiama domos. Kas
buvo pasakyta, viskas atlik-
ta.

Prezidento atsakymas yra
svarbus tuo, kad bus galima
pilnai patirti, ar Vokietija šir-
dingai nori taikos, ar gal tik
nuduoda, kad tokio savo pa-
sielgimu suraminti gyvento-
jus ir tolesniai tęsti kraujo
praliejimą. Nes jei Vokietija
tikrai nori taikos ir pilnai pil-
dys savo žmonių norą, ji vi-
suomet sutiks apleisti užim-
tas teritorijas. Jos nesutiki-
mas tuo žvilgsniu reikš ne
kitką, kaip tik tą patį senobi-
nį autokratizmą, kuris prieš
žmonių norą veikė viską, kas
tik jam buvo patinkama.

VISI DŽIAUGIASI ATSA-
KYMU.

Londonas, spal. 10.—Kaip
čionai, taip ir Paryžiuje va-
kar laikraščiai extra laidose
paskelbė prezidento Wilsono
atsakymą Vokietijai. Visi
džiaugiasi atsakymu. Kai-
kurie laikraščiai pažymi, kad
toksai atsakymas buvo ir lau-
kiamas.

Prezidento atsakymas vakar
kaikuriuose vietose ir karės
frontą pasiekė. Kareiviai krik-
štauja, kad nesutinkama su
laikina sankaipa, kuomet vo-
kiečiai randasi svetimoje teri-
torijoje. Kas kita bus, ku-
omet jie atsimes į savo šalį, jei
norės tai padaryti.

AUSTRAI TIK APIE TAIKĄ
KALBA.

Vienna, spal. 10.—Vakar
Austrijos atstovų parlamento
bute kalbėjo premjeras Hus-
sarek. Kalbėjo taikos reika-
lais. Pažymėjo, kad Austrija
su Vokietija pasiūčiusios
taikos notas Amerikai ir tal-
kininkams. Ir jis tikėjosi, kad
viskas bus gerai.

Po jo kalbos parlamentas
tuojais ėmėsi svarstyti maist-
to klausimą šalyje ir kitus vi-
dujinius reikalus.

ANGLAI VEIKIA SIRIJOJE

Londonas, spal. 10.—Gene-
rolo Allenby raitarija aną die-
ną paėmė Sirijos miestus Zah-
leh ir Rayak.

PREZIDENTO
ATSAKYMAS
VOKIETIJAI

Valstybės Sekretorius Lan-
sing Sveicarijos pasiuntiniui
indavė sekančio turinio notą:
"Tamsta: Turiu už garbę
Prezidento vardu patvirtinti
gavimą Tamstos notos iš spa-
lių 6 dienos, kur yra vokiečių
valdžios komunikatas Prezi-
dentui. Esu Prezidento įga-
liotais melsti Tamstos supa-
žindinti vokiečių kancelieri su
sekančiu komunikatu:

Pirm davimo atsakymo i
Vokietijos ciesaoriskos val-
džios prašymą ir tuo tikslu,
idant atsakymas galėtų but
taip širdingas ir sąžiningas,
kaip to reikalauja dabartinio
momento interesai, Suv. Val-
stijų Prezidentas mato reika-
lingą daiktą įsitikinti apie
tikrą vokiečių kanceliero no-
tos reikšmę.

Ar ciesaoriskas kancelieris
tėmija, kad vokiečių ciesaoris-
koji valdžia priima sąlygas,
pastatytas Prezidento kalboje
i Suv. Valstijų kongresą sau-
sio 8 d., š. m., ir sekančiose jo
kalbose pilnybėje, ar taippat
įsileidžius jas aptarti, sutiks
tikslai su laikinomis, iš jų
smulkmenomis, kas bus jai pa-
ranku ir praktiška.

Prezidentas jaučiasi turis
priedermę pažymėti kas link
padavimo minties apie laiki-
nų ginklų padėjimą, jogei ne-
turis per daug laisvės, kad pa-
liepti sustabdyti karės veiki-
mą toms valdžioms, su kurio-
mis Suv. Valstijų valdžia yra
sąjungoje prieš centras val-
stybes taip ilgai, kaip ilgai tu
valstybių armijos palieka anų
valstybių žemėse. Tikroji tai-
kos apkalbėjimų vertė prigul-
lės, kaip tas žinoma, nuo su-
tikimo centrinių valstybių tuo-
jais prašantini savo armijas
iš užkariantų teritorijų.

Prezidentas taip pat jaučia-
si turis teisės paklausti, ar
ciesaoriskas kancelieris kalba iš-
imtinai vardu pastatytos cie-
sorystės valdžios, kuri ligšiol
viena vedė karę. Jis mato,
kad šitie klausimai yra svar-
būs visais žvilgsniais.
Priimk Tamsta mano naują
augstos pagarbos užtikrinimą.
Robert Lansing"

SUV. VALSTIJŲ NUOS-
TOLIAI KARĖJE.

Washington, spal. 10.—Va-
kar paskelbtam kareivių nuo-
stolių karės laukuose sąrase
yra:

Zuvusių mušiuose 100
Mirusių nuo žaizdų 45
Mirusių nuo ligų 32
Mirusių nelaim. atsitikimuo-
se su aeroplanais 2
Mirusių nuo visokių atsitik-
imų 4
Pavojingai sužeistų 324
Lengvai sužeistų 5
Pražuvusių mušių metu 74
Patekusių nelaisvėn 12

— Zurich, spal. 8.—Varša-
voje nužudyta policijos virši-
ninkas vokiečiai. Žmogžudis
nesumintas.

REZIGNAVO TURKIJOS
PREMJERAS.

Smirna darbuojasi už taiką.

Londonas, spal. 10.—Gauta
žinių, kad nuo vietos atsista-
tydino Turkijos ministerių
pirmininkas Talaat paša. Jo
vietą tuojais užėmė buvęs
premjeras Tewfik paša.

Taip pat atsistatydino ir ka-
rės ministeris Enver paša.

Provinceja Smirna pradėjo
atskirti nuo Turkijos darbuo-
ties taikos reikalais. Todel tur-
kių vyriausybė kuone netenka
galvos.

VOKIEČIAI SUTRAUKIA
KARIUOMENĘ AMERIKO-
NŲ FRONTĄ.

Su Am. Armija, spal. 10.—
Gauta informacijų, kad vo-
kiečiai tarpe Meuse ir Argon-
ne sutraukia skaitlingą kariu-
omenę. Šitam fronte veikia
amerikonai. Ir jie nepabunga
vokiečių sutraukimo, nors ge-
rai žino, kad prisieis stipriai
susiremti.

Be to, dar spėjama, kad vo-
kiečių daugiau sutraukiamą,
idant uždengti vyriausios jų
armijos atsietimą. Nes jie
gerai žino, kad prieš pakilu-
sius ofensyvon amerikonus ne-
bus galima jiems atsilaukyti.
Kuone visu frontu su smar-
kus artilerijų apšaudymas.
Numušta keli vokiečių lak-
styvuai.

PASIDAVĖ 55,000 BULGA-
RŲ.

Londonas, spal. 10.—Daugelis
tukstančių bulgarų seniau
mušių metu paimta nelaisvėn.
Bet kuomet dabar talkininkų
armijos eina per Serbiją, daug
bulgarų be nieko pasiduoda
talkininkams. Andai ne 55-
000 bulgarų pasidavė.

Apturima žinių, kad Serbi-
jon nukeliavęs vokiečių field-
maršalas von Mackensen. Sa-
koma, jis tenai savo ir austrų
kareivių būrius sutvarkysias
ir ties Dunajumi pastatysias
juos prieš talkininkus.

BOLŠEVIKAI BĖGA Į
PERSIJĄ.

Tokyo, spal. 10.—Bolševikų
vadai, kurie pabėgo iš Blago-
viešensko, kuomet šita mies-
tą užėmė japonai, per Mongo-
liją bėga į Persiją. Jie apru-
pinti auksu ir neutraliais pas-
portais, žinoma, bolševikiš-
kais.

AMERIKONAI ATAKUOJA
CAMBRAI LINIJĄ.

Londonas, spal. 9.—Ameri-
konų ir anglų kariuomenės va-
kar pradėjo generolę ataką
prieš vokiečių linijoje tarp
St. Quentin ir Cambrai. Apie
tai pranešė, fieldmaršalas
Haig. Jis dar pažymėjo, kad
amerikonai su angliais progne-
suoja.

Amerikonai su angliais pa-
sekmingai atliko lokali užpuo-
limą prieš vokiečius arti Mor-
tenheim ir Beurevoir. Paim-
ta apie 230 nelaisvių.

Vakar generalė ataka pra-
dėta pasibaigus smarkiam
lietu, kurs lijo per naktį.

PREZIDENTO WILSONO TAIKOS SALYGOS

TOS SALYGOS BUVO PASKELBTOS SAUSIO 8 D., 1918 M.

1. Atvirumas tarybų po at-
viriai padarytos taikos—po
kurios nebus jokių kokios
nors rūšies tarptautinių nesu-
sipratimų. Diplomacija visu-
met turi elgties širdingai, bet
ne slapstyti nuo visuome-
nės.

2. Pilna laisvė jurininkys-
tei po visus vandenius—ly-
giai taikos ir karės metu—su
išimtimi uždarymo tų jurių
visai arba dalies sulig tarp-
tautinio nusprendimo—su tik-
slu priversti pildyti tarptau-
tines teises tą šalį, katra jas
peržengtų.

3. Prašalinimas, kiek yra
galima knotoliausia visokių e-
konominių skerspinių ir įstei-
gimas prekybų sąlygų lygybės
tarpe visų tautų, sutinkančių
su taika ir susijungiančių jos
palaikymui.

4. Davimas ir gavimas at-
sakomųjų parankų, kad tau-
tinis ginklavimasis bus apri-
buotas ligi mažiausiojo laip-
nio, reikalingo užtikrinti vi-
dujinį šalies saugumą.

5. Laisvas ir pilnai bešalis
reikalų atlikimas su kolonijų
pretenzijomis, stipriai laiką-
nų principo visų tokių virše-
nybės reikalų išrišime, butent,
kad atsinešamų tautų reikalai
turi but lygiai pripažinti su
teisingsomis valdžios pretenzi-
jomis—kurios įstatymai tuo
žvilgsniu turi but patvirtinti.

6. Apleidimas visų Rusijos
teritorijų ir toks išrišimas vi-
sų rusiškų reikalų, katrie ga-
li užtikrinti Rusijai laisviau-
siai ir geriausia kitų pasaulio
tauty pagelbą, kad duoti jai
progos be jokių pašalinių
kliūčių nepriklausomai išrišti
nuosavą politikinį išsivysty-
mą ir tautinę politiką ir užti-
krinti jai širdingą priėmimą
laisvųjų tautų sąjungon—po
įstaigomis, kokias ji pati pa-
sirinks savo politikiniam bu-
viui. Bet ne gana dar ją šir-
dingai priimti tautų eilėn, bet
ji turi, be to, gauti visokią
pagelbą, kokios pareikalaus ir
kokios gali pareikalauti. Ap-
siejimas, kokio apdovano-
s Rusija jos kaimynės tautos
ateinančiais mėnesiais—pada-
rys tikrąjį savo geros valios
prirodymą, jos skirtingų rei-
kalų supratimą ir savo išmin-
tingą, bet ne savimeilę sim-
patiją.

7. Belgija, su kuo visas pa-
saulis sutiks, turi but apleista
ir pagražinta be jokių klastin-
gų norų apribuoti jos valdi-
mą, kokio naudojasi bend-
rai su visomis pasaulio tauto-
mis. Joks kitas ypatingas pa-
sirijimas nepasitarnaus dau-
giau sugrąžinti pasitikėjimą
tarp tautų tais reikalais—ko-
kios jos pačios sau nustatė ir
pripažino savo valdžiai santi-
kinioje su kitomis tautomis.

8. Turi but praveistas Itali-
jos rubežių išlyginimas sulig
aikaus gyventojų tautiško
skirtingumo.

9. Turi but praveistas Itali-
jos rubežių išlyginimas sulig
aikaus gyventojų tautiško
skirtingumo.

10. Austrijos-Vengrijos tau-
toms, kurių stovį tarp tautų
trokštame matyti užtikrintą
ir apsaugotą—turi but duota
kuoplačiausioji nevaržoma
proga jų savavaldiškam vys-
timuisi.

11. Rumunija, Serbija ir
Černogorija turi but apleis-
tos; užimtos teritorijos pagr-
žintos. Serbija turi gauti lai-
sų ir apdraustą prie jurių pri-
ėjimą. Savitarpiniai santikiai
Balkanų valstybių turi but su-
tvarkyti jų pačių draugiškai,
pasiremiant tų gyventojų is-
torine prigulmybe ir tautyste.
Balkanai turi ineiti tarptau-
tinių tarybon, kuri nustatys ir
palaikys jų politikinę ir eko-
nominę nepriklausomybę, kaip
ir tų valstybių teritorijale ne-
paliečiamybę.

12. Turkų valstybės daly-
s turi gauti užtikrinimą ir ap-
drangimą savo buviui, bet ir
kitoms tautoms, gyvenan-
čioms po turkų valdžia, turi
but apdraustas laisvas gyve-
nimas ir pilna nieku nevaržo-
ma proga nuosaviam vysty-
muisi. Dardaneliai visuomet
turi but atidaryti ir liuosas
keliaimas laivų turi but tarp
tautiniais įstatymais apdraus-
tas.

13. Turi but įsteigta nepri-
klausoma lenkų valstybė—ku-
ri turi apimti teritorijas, ne-
užginamai apgyventas lenkais,
ir kuriai turi but apdraustas
laisvas ir tikras prie jurių
priėjimas.

14. Turi but įsteigtas abel-
nas tautų susitelkimas po prie-
danga atskirios tuo žvilgsniu
sąjungos su tikslu įvykinti sa-
vitarpinę politiškos nepriklau-
somybės ir teritorijales nepa-
liečiamybės paranką lygiai di-
džių, kaip ir mažųjų tautų.

ATIDARYTAS BRITANIJOS
MUZEJUS.

Londonas, spal. 10.—Čia
kuone per trejis metus buvo
uždarytas Britanijos muzėjus.
Dabar jo dalis jau atidaryta
ir įleidžiama publika.

— Geneva, spal. 9.—Vokie-
tijos kariuomenėje baisiai
Be to gydančio pasirijimo vi-
sas statymas ir tarptautinių enza. Serga 180,000 kareivių.

"DRAUGAS"

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRASTIS
 Lithuanian Daily Friend
 Published Daily Except Sundays by
 DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
 1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
PRENUMERATOS KAINA:
 Metams \$5.00
 Pusei metų \$3.00
 Prenumerata mokasi išskaido. Lai-
 kas skaitosi nuo užrašymo dienos,
 ne nuo Naujų Metų. Norint permai-
 nyti adresą visada reikia prisigyti ir
 naują adresą. Pinigai geriausia siųsti
 lėšų krate ar ekspresu "Money
 Order" arba įdėdami pinigų į regi-
 struotą laišką.

"Draugas" Publishing Co.

1800 W. 46th St., Tel. McKinley 6114 Chicago, Ill.

Ketvirtadienis, Spalio 10 d. Pranciškus Borgietis.
 Penktadienis, Spalio 11 d. Germanas Placidas.

Prezidento Wilsono atsakymas

Berlynas pagaliaus susilaukė atsakymo į savo taikos pasiūlymus. Atsakymas toksai, kokį kaizeris senai yra užsitarė. Berlynui atsakė net ne pats prezidentas asmeniškai. Bet tai padarė sekretorius Lansing, liepiamas prezidento.

Amerikos atsakyme yra du svarbiu posmu, iš kurių vienas yra klausimas, kitas — atmetimas.

Klausia taitai prezidentas, kas Vokietijos vardu kalbama tauta ar kaizeris? Ir teisingai. Nes jei kalba kaizeris, kurs yra kaltas už visokias žudynes, už tarptautinių teisių laužymą, tuomet Amerika neturi reikalo kalbėti.

Gi iš kitos pusės prezidentas kategoriškai atmeta Vokietijos taikos pasiūlymą ir apie taiką nenori nei klausyti, kol Vokietija neapleis visų karės metu užimtų teritorijų.

Kuomet Vokietija gi apleis visas užimtas teritorijas, tik tuomet bus galima kalbėti apie taiką. Bet ir tuomet apie taiką bus tariamasi ne su kuo kitu, kaip tik su pačia vokiečių tauta.

Tokios pačios nuomonės, žinoma, laikosi ir tautininkai. Taigi dabar Vokietijai paduota sukrimsti kietas riešutis. Jei tą riešutį sukrims, jei užimtas karės metu visas teritorijas apleis, bus taika. Gi jei to nepadarys dabar, pasakui Vokietija bus priversta ginklais tą padaryti.

Taikai durs atvirios. Ir šandien taika priguli nuo pačios Vokietijos.

Vadinasi, prilipo ožys liepto galą.

Taip bus ir su tomis šalinis, kurios taikosi įsikibusios kaizerio skverno.

Gavo Jie Progos.

Amerikos Lietuvių Tarybon ir Lietuvių Informacijos Biuran įsimačius lietuviškų laisvamųjų tėvų, Dr. J. Šliupui, "tautininkų" laikraščiams davė progos išnaujo šiaurės prieš katalikystę ir purkštauti prieš Šventąjį Tėvą. "Tautininkai" tokį savo pasielgimą pavadina "pažangiuoju". Juk ne kitaip elgiasi ir mūsų socialistai. Vieni ir kiti gal nesutinka dėl savo troškimų vadovauti visuomenei. Bet abi jie veikia kaip tikri broliai, kuomet prisieina pašmeižti visuomenės jausmus ir įsitikinimus.

Kuomet "tautininkams" prisieina išreikšti laisvamųjų tėvo troškimus, visuomet pirmą eilę stoji "Tėvynė" ir "Vienybė Lietuvių". Tiedu laikraščiu jau gerokai pa-

sitarnavusių supuvusių lietuviškajai laisvamajai. Juose visuomet atspindi Dr. Šliupo siela. Juose tas dedama, kas laisvamųjų tėvo diktuojama.

Lietuvių Informacijos Biuras, kaip jau žinoma, gavęs žinių iš Šveicarijos, kad Šventasis Tėvas Lietuvai paskyręs 2 lenkų vyskupų. Nepatikrintą žinią Biuras "Lietuvių Tautininkų" vardu be jokio paaiškinimo ir prierasio brukštį ir paskleidė po plačiąją Ameriką. "Tautininkų" laikraščiams to tik ir tereikėjo. Danu! išvedžioti apie popėžiaus "skriaudas", daromas Lietuvai.

Bet kaip Biuras, taip "tautininkai" nei puse žodžio nepažymi poros svarbiausių dalykų: 1. Ar toji žinia teisinga ir 2. Kokie ir kur lenkai vyskupai paskirti. To visuomeni nepaaiškinama. Tik pasakoma: paskirta Lietuvai du lenkų vyskupų ir viskas.

Tą neaiškia žinia pasiremdami šandien "tautininkai" jau neva "rimtai" ima svarstyti katalikystės "likimą" Lietuvoje. "Tėvynė" drįsta net grumoti, kad, girdi, Lietuva atsimesianti nuo Rymo, jei Apaštališkas Sostas taip "neteisingai" pasielgęs su Lietuva. Gi "Vien. Liet." mūsų kunigams pasako aštrų "pamokslą" apie "paklusnumą popžiui ir tėvynės meilę" ir pabaigia savo paprastais klatingais žodžiais: "Mes nesikišame į tikybės reikalus". Koks tai purvinas pasakymas. Rašo apie vyskupus, kunigus, Bažnyčią ir pagaliaus priduria, kad "nesikiša" į tikėjimo reikalus.

Taip elgiasi visi tie, katrie tik mėgina užurpuoti koki nors vadovavimą visuomenei. "Tautininkai" prisideda prie rimto nezaiežnikų. Bet ir čia jie "nesikiša" į tikėjimo reikalus. Jie šmeižia katalikus, bet ir tuomi "nesikiša" į tikėjimo reikalus. "Nesikiša" į mūsų liaudies tikėjimo reikalus ir Dr. Šliupas, kuomet jis spjauja prieš bažnyčias, kuomet jis šmeižia mūsų gerbiąją dvasiškiją.

Ir to visa pasirodo, kad mūsų "tautininkai" nepataisomi žmonės. Lietuvių visuomenei jie pasisakė, kad jie bus pavaldūs, kuomet visumene juos įsileis savo tarpan. Pažymėjo, kad jie daugiau nieko nedarysi, kaip tik bendrai veiksią tautos reikalais. Tas pat paaiškėjo visuotinam su "tautininkais" suvažiavime. Tenai jie pasisakė, kad jų vienų atskiriai veikimas yra lygus noliui. Visuomenę priėmė juos, kaip tėvas palaidu sūnų.

Žydai apie Lenkus.

Baltimorės, Md., laikraštys "Sun" neseniai padėta straipsnis vardu "Lenkijos hunai". Po straipsniu pasirašo Abraham Caplan. Jau kad duodama vėjo lenkams, tai duodama. Žinomas lenkų muzikas Paderevskis, visa Amerikos lenkų, taip sakant, siela, palyginamas su Karl Muck'u, buvusiuju Bostono orkestrės direktorium, kurį šalies vyriausybė už provokiškumą internavo.

Caplan taip rašo: "Yra gerai žinomas daktas, kad hunas nebutinai turi paeiti iš Hunlandijos. Jis gali taippat atsirasti ir tokiose vietose, kur jis visai nelaukiamas."

Noriu pasakyti keletą žodžių apie stovį Lenkijoje ir lenkų atsinešimą į nelaiminguosius žydus, kuriems nelaimingas likimas skyrė gyventi Galicijoje, toj Austrijos valstybės dalyje, kurios sugrąžinimo teisingai reikalauja lenkai nacionalistai su tikslu prijungti prie lenkų respublikos — jei lenkų valstybė turi buti jau respublika.

Ateina žinių iš Europos žydams Amerikoje, kad lenkai Galicijoje bjauriausiu būdu žydus persekioja su tikslu juos visai išnaikinti.

Rodosi, kad prispaudėjas kur jis nebūtų, turėtų pasitaudoti mokslu, kokį dabar apturi arci-prispaudėjas, prusas. Hunas dabar prašo susimylėjimo, kad jam būtų leista, nors išdalies gyvuoti, kaip prispaudėjui — kadangi be to negali gyventi. Bet tautininkai yra nepalankiami ir pasirenge išnaikinti hunus iš pašakny.

Ar Lenkija yra viena iš tautininkų, norinti išnaikinti mažesnių tautų prispaudėjus? Neturiu drąsos tai pripažinti. Net prisibijau, kad Lenkija lošia pasalingą, dvilypę rolę.

BAIGKIME SVARBŲ DARBĄ.

Mūsų tautos reikalai — mūsų pačių rankose. Jų stovis priklausys nuo to, kaip mes į juos patys atsinešime. Mes galime juos savo jėgų pašventimu išskelti. Galime nupuldyti, žiurinti į juos beašikškai, kaip į ne mūsų dalyką. Momentas svarbus, ir vargiai randasi tokis asmuo, kuris to nesuprastų. Laukiame didelių apsiereikimų, pasaulyje permaining, troškime matyti Lietuvą nepriklausomą valstiją. Tai vilčiai mes galime turėti gerą pamatą, pridėdami savo darbą, nes viltis be darbų tuščia svajonė yra.

Gi šandien kas darosi? "Tautininkų" atstovas Dr. Šliupas nesuspėjo ineiti mūsų Tarybon ir iš ten, kaip bema-tai, ima sklisti pramantos, nepatikrintos, faktais neparemtos žinios.

Atrodo, kad arba Amerikos Lietuvių Taryba jau ima irti arba pasiduoda laisvamųjų tėvo intakai. Ko gera. Gal ne užilgo nūgrisime, kad Dr. Šliupas nuo mūsų paveržė ne tik Amerikos Lietuvių Tarybą, Lietuvių Informacijos Biurą, bet dar ir patį Tautos Fondą.

"Tautininkai" jau gavo progos katalikus ir Bažnyčias Galvą niekinti. Nūgrisime dar daugiau nuo jų "nesikišimų" į tikėjimo reikalus.

Apeliuoja į laisvąjį pasaulį, prašydama moralės ir materijalio parėmimo, ir podraugspaudžia žydus ekonomiskai ir kulturiškai. Vienas principų, už kurį tautininkai kariauja, yra laisva Lenkija. Indomų yra, ar Amerika ir alijantai leis, kad Lenkija apsi-eitų su žydais taip, kaip jai patinkama.

Lenkija apsieina su žydais taip, kaip Vokietija apsiejo su Lenkija. Bet Lenkija tą daro su visu prakeiktuju pašelium. Žydas, kurs negali padaryti krikšto paliudymu, negali užimti jokios svarbesnės vietos Galicijoje, toj Galicijoje, kuri džiaugiasi autonomija ir kur lenkai turi viršų politikos žvilgsniu.

Pirm poros metų tenai praveista ekonominis boikotas — dabar lenkai stengiasi antimesti žydams savo kultūrą, gi veikia tikrai su hunų šauksmu, vokiškuoju "Kultur" šauksmu.

Labai atsargus Amerikoje leidžiamas žydų dienraštis sako, kad Paderevskis, lenkų atstovas Amerikoje, stengiasi intinkinti Washingtono valdžią, kad žydais Lenkijoje negalima pasitikti. Esu tikras, kad Washingtono valdžia nepatikės tokiu intarimu, kokį net tasai didžiai talentu-tas žmogus nori paskleisti.

Kokį skirtumą tasai didis muzikas gali turėti nuo kito didžio muziko, Karl Muck'o? Muck platintų ir skleistų tą kultūrą, kuriai norėtųsi užgrobti ir sunaikinti visą pasaulį. Paderevskis platina kultūrą, kuri atliktų žydams tą patį, ką vokiška kultura darė lenkamams."

Taip rašo žydas apie Galicijos lenkus. Begėdiškumo čia pilna. Ir lietuviams prisieis ne kartą susikibti su tais peisuočiais Lietuvoje.

Vienas darbu, kuris mums kaip priedermė stovi ir gerą progą suteikia savo troškimams Lietuvos ateidai išreikšti, yra parašų rinkimas po protestais prieš Vokietijos užgrobigą, norą Lietuvą pasi-vertgi. Darbas pradėtas, vienos vis dar neužbaigtas. Daug kolonijų protestų pluoštų jau prisuėnt atgal, bet atsiliranda ir tokių, apie kurių darbą nieko negirdime. Argi tai jau būtų jų atsakymas pasitarnauti savo tautos labui? Broliai, nusikratykime tautos reikalams pragaištin-gą miegą, stokime į darbą, kokis tik mūsų prisidėjimo reikalingas yra. Bet pirmausia parašų rinkimą baig-kime.

Tarybų Fildantysis Komitetas.

NESMAGI KLAIDA.

Rockford, Ill., spal. 9. — Iš stovyklos Grant, Streator, Ill., W. Johnstone praneša, kad jo sunus miręs stovykloje.

W. Johnstone su savo žmona tuojaus nukeliavo stovyklon. Ten jiedu buvo nuvestu lavoninyčion. Atrasta karstas su parašu "William Johnstone". Tėvai su sąsaronis akyste norėjo nors paskutinią kartą dirštelti į savo mirusį sūnų.

Atidaryta karstas. Nagi žiuri, kad nigerio lavonas. Paaiškėjo, kad tokiuo vardu ir pavardė yra miręs nigeris kareivis. Gi jį sunus, tiesa, randasi ligoninėje, bet sveiksta.

LAISKAS IŠ PALESTINOS.

Mūsų čion karės lauke 6 lietuvių batalijone. Vienas lietuvis dirba prie virtuvės, du prie transportų bei vežimų, o mes trys pulke (tikri kareiviai). Karės lauke išbuvo 6 savaites, dabar gavome pasileisti, nežinau, kiek ilgai. Ačiū Dievui, visi lietuviai išlikome gyvi, vienas išgabenta į ligonbutį. Mat, čion mažai kiek užsigaumi — tai kraujus užsimodija ir daugiau žaidų prasi-veria, gi jos greitai nesugija. Tai ir minėtasis lietuvis (Vaitkunas), užsigaavo kiek ranką ir todėl gavo eiti į ligonbutį. Taip-gi čion priprasta liga vadinama maliarija (labai pavojingos rūšies druzg), bet mes lietuviai kol-kas nuo jos išlikome liuos.

Vos mes čion atvykom, prisi-dėjom prie Indijos pulkų. Tarp aigiptiečių ir indijonų tik paviršutinis kuno panašumas: ir vieni, ir kiti juosvi. Bet budas jų skirtingas. Aigiptiečiai lenda į akis, prašo įvairių daiktų, nesisarmatija kuomet kas juos visokiis stipriais žodžiais pavaišina. Indijonai gi labai mandagus, nieko niekad neprašo, kas gailingi, bet ir rustys. Užsilaiko dženteloniškai.

Indijonams valdžia duoda mil-tus ir patys indijonai prasiekpa duonos, panašios kaip pas lietu-vius prakapama blynai. Indijonai neatsako prašantiems para-gauti.

Vanduo čion ypač brangus. Duodama jo 3 arba 4 arbatiniai puodukai, turi to pakakti ant 24 valandų viskam: gerti ir nusiprausti. Indijonai paprašius ir vandens neatsako duoti, jei turi. Jų religija nepaveikia jems gerti iš to paties indo su svetimtikiais, tai nors ir rieškučias pripila, jei indo nėra.

Buvis mūsų gan patogus, val-gis priguli nuo vietos ir laiko. Pietams daugiausiai gauname verbiudų (kupranugarių) mėsa, panaši į į jautieną (ketiesė, lie-senė). Karščiai čia dideli, bet vabalų lietuviškių nėra, tik mūsų milijonai neduoda dienos laiku ramloni. Jodinėjimui daugiausiai čion aptarnauja kupranugariai. Vežimai (į tuos kupranugariai nekinoma) ir automobiliai tik ant neskaitingų geresnių kelių. O verbiudai išlenda per kalnus bei smiltynus, siaurais, vos prantintais takais, kur tik žmogus galėtų pereiti. Vandens nėra (čia vandens visur trūksta) blekinėse (arba skurose maišuose). Vienas kupranugarių lengvai neša ką 4 vyrai su vargu pakeltų. Kupranugariai net ligonius nešioja. Pritaismo prie verbiudų šonų dvi lovi, įguldoma pora ligonių ir verbiudas neša kur reikiant.

Teko matyti kalnuose naujai išdugusį ne vieną kapą su juodais kryžiais. Parašai parodo tik vardą, kompaniją, pulką žuvusiojo (ar mirusiojo, kas pasitai-ko tankiai). Liūdna prisiminti, kad jų kapą nelankys tėvai, broliai bei draugai, tik šaltoji rase apverks jų likimą.

Kamiečiai čion daug švariau atrodo, neg Aigipte, nameliai tankiai gan puikii muriukų, ant kalnelių. Nes, sakoma, kai čia kada prasideda lietus — tai pakalnes užpila vanduo. Kaimelių daugiausiai 3-4 gyventojai — namai. Bet žmonių čion nemažiau. Tur but, išbėgiojo toliau nuo mūsų linijos (fronto). Namai ar-motų tankiai apgriauti.

Paminėsiu tulą atsitikimą. Vos mums į Palestiną (Žydų žemę) atvykus tulas Červinskas (lenkas) pabėgo iš armijos ir lig šiol nesurasta. Tarnavo jis prie transportų. Matomai, mokesio pabėgi.

Labai jau buvau išsilgęs lietuviškų laikraščių, bet dabar (23 d. lito) sulaukiau iš savo namiskių "Išvių Draugų", numerių: 19, 22, 23 ir 24. Labai iš jo apsidžiaugiau, ypač, man patinka brolių laiška: iš Praneš-ejos ir net vokiečių belaukės, kaip tulo Kaipio rašyta. Skaitant

Katalikiški Padavimai

Katekizmas Paveiksluose.

Sulietuvino - Kun. F. B. Serafinas

ANTRAS SKYRIUS.

AR ESI KRIKŠČIONIS?

I. — KĄ REIŠKIA KRIKŠČIONIS?

16. — Primitinis sunus nuo tėvonystės išskirtas. — Dievas gausiai mus apdovanojo pakviesdamas krikščionybėn. Tautai bukime ištikimesni už aną nelaimingąjį, aprašytą Tėvo Bonaventuro prilyginimuose.

Tulas Persų karalius buvo bevaikis. Radęs puikų, šešių metų vargingo elgetos vaiką, paėmė į savo rumus su tikslu priimti jį už sūnų ir palikti jį ipėdiniu savo sosto bei visos Persijos valdovu.

Visųpirma isakė karalius savo tarnams, kad, gerai jį nuprausę bei sušukavę, aprengtų puikiausiais rubais. Paskyrė jam gabiausius mokytojus, kad jį mokyty visokios išminties bei auklėtų doroje.

Deja, už dviejų metų mirė anas karalius. Po mirėjai valdininkai atidarė paskutines valios užrašą (testamentą). Rado ve ką parašyta: "Primu, mažą Ali, už mano sūnų, nepaisant, kad jis paeina iš elgetų bei vargingos kilmės. Įsakau rupestingai mokyti bei auklėti jį iki penkiolikos metų jo amžiaus. Tuomet, jei jis naudosis iš jam teikiamos globos, jei jis bus dievotas, išmintingas, mandagus, malonus bei mėgstas mokslą, mano valia yra, kad Ali taptų Persų karalius. Bet jei, priešingai, jis taptų nedoras, nedėkingas, ištvirkęs, nuplėšę jo rubus išmeskit jį gatvėn, lai sau gryžta ten, iš kur buvo paimtas. Nuo to laiko jau nesi-skaitytų mano sunum."

Tas karaliaus noras buvo sąžiningai pildomas. Mažas elgeta buvo kartkartėmis supažindintas su karaliaus valia. Ali gerai suprato ir žinojo, kas jo laukia. Jis žinojo, kad jei bus doras, taps karaliumi, galingu valdovu; jei atsiduos ištvirkimui, bus atmetas, taps niekšu — elgeta. Jis žinojo atmintinai karaliaus valią, aiškiai ją suprato. Dažnai jam mokytojai parodydavo puikų karaliaus sostą, apsaikindami, kad tai yra jam paruoštas, jei jis bus geras ir doras. Nepraileidavo neparodę ir gatvėsio sąslavyno, kuris jo laukia, jei pasiduos ištvirkimui.

Nelaimingas Ali neatkreipė mažiausios domos į visus patarimus bei perspėjimus. Jis pasidavė tinginiui, apsielidimui bei puikybei; neklaušė savo mokytojų, nesimokino, bėgiojo gatvėmis su ištvirkėliais. Laiks nuo laiko jei ir ketindavo pasitaisyti, tie ketinimai vien buvo be reikšmės, nes jam nuolat tik rūpėjo ištvirkimas.

Valdininkai laukė karaliaus testamentą pažymėto laiko. Aliui penkiolika metų sukakus dar kartą perskaityta karaliaus valia. Čia mokytojai paklausė: "Ali! ar gali sąžiniškai tarti, kad elgeisi taip, kaip nuo tavęs buvo reikalau-ta?"

Netikęs vaikas, žemyn akis nuleidęs, iš gėdos nuraudė. Puolęs ant kelių žadėjo, kad jau daugiau neišdykaus. Nors, verkdamas tukstančius kartų ketino būti geras, jau dabar jojo nebeklausyta.

Mirusio karaliaus brolis nuplėšė jo puikius rubus, gi apvilkęs jį skarmalais išstumė gatvėn.

Mūsų mielas skaitytojai, likimas yra visai panašus į to Ali likimą. Dievas mus sutvėrė iš nieko. Šventojo Krikšto Sakramentu padarė sunais. Dažnai penėjo Savo Kunu ir Kraują. Tvirtino ir tvirtina šventomis malonėmis. — Gi koks mūsų gyvenimas? — Pere Bonaventure-Girandeau.

Svarbiausia Del Vyrų ir Moteriu -- yra Gera Sveikata.

Tokią gerą sveikatą gali turėti tikrai tie, katrie turi cystą kraują ir gerai veikiančius vidurius.

Mūsų žmonės čia, Amerikoje visai kitaip gyvena negu gyveno sename kraujų; turi kitokią valgi, kitokią darbą ir kitoki orą. Ilgas darbas dirbtuvėse arba kasyklose greitai atsiliepia ant kraujo ir vidurių veikimą. Todėl mes tankiai matome vyrus ir moteris su pageltusiu, be kraujo, veidu arba kitokios kokios ligos ženklais.

Simtai tukstančių padėkavojimo laišku liudija, kad dėl užlaikymo geros sveikatos, gražios veido išvaizdos — tankiai reikia vartoti pagarsėjusius Partola saldainius, kurie išvalo kraują ir suteikia gerą vidurių veikimą.

Todėl kožnas turi pasiskubinti su užsakymu sau dėžutę PARTOLA, kad nuolat turėtų po ranka savo draugą. PARTOLA rekomenduojasi ir parduoda didelėse po 1 dol. dėžutėse. Šešios dėžutės už 5 dolierius.

VELTUI.

Graži ir naudinga dovanėlė kožnam prisintusiam užsakymą ir pinigų sykiu su tuo pagarsinimu.

Laiškus ir užsakymus adresuokite:

APTEKA PARTOSA,

160 Second Ave.,

(1) New York, N. Y. Dep. L. 4

net baimė, kad ten padiam ne-

tektų papulgi.

F. Banylis, kareivis.

(Iš Dr.)

Stovis ir Bonas Partola ir Partola, daini valdžia Partola, Andrews & Co, 100 So. La Salle St., Chicago 1900 m.

Re

Tie pa-tais vad-laikraščiai "Veik v-kėjimo žmonių kraščiai. tingus p-naminių meilės, r-ka, kas gera. Mus vyrų Dangus i-laikais t-vą su po-gu nori-taus, tai talikiškų vela cent-išleistas, tas už s-popieros dangus tarpe sav-da, o šit-eina apie lijonus si-ju atpirk-

Palaim-Jezaus plunksna-kim; pa-rie gerą ruoja, ne-se apgyn-žodžiai p-Palaimi laikraščiu tuos žod-me ir atn-

Kada-pas Šv.-kiškas ra-pežius į j-

"Oi, ti-vis nemol-uoti jų žai tikir-ūšima-

kaip priv-ka girdėt-nigus sak-yra nauju iikišiol ve-sielas be-čiais. T-galima ta-reikia už-blogi laik-išsiplatin-del to pei-čių nebu-

kalinga, h-pie tai e-tados, s-šandien. daiktas, k-apgaudinė-šėionis.

mas bažny-jų, statym-šitie geri-katalikų l-jeigu kate-ju nemok-mimo ginl-likiškus l-

"Kad t-savo vysk-ūžstatyti arnotas d-likiškam l-sakė Pijū-dies, tai p-

BALSATU G

K

Kataliki-mimo rei-visi pasta-pažįsta. Toks pat-suose kat-vimuose

Remk ir Platink Katalikiškus Raštus ir Laikraščius.

Sulig B. parašė Juozas Karalius.

V.
(Tąsa.)

Tie pat popėžiai palaimintais vadina tuos, ką gers laikraščius prenumuoja. "Veik vienatinė šių dienų tikėjimo nupuolimo priežastis žmonių širdyse yra blogi laikraščiai. Jie platina pragaištingus pradus (principus) valnamųjų mokslo ir laisvos meilės, naikinant kas dievišką, kas teisingą, padoru ir gera. Nepersenai vienas žymus vyras katalikas pasakė: Danguis ir pragaras šių dienų laikais tarpe savęs veda kovą su popera ir spauda. Jei gu nori prigulėti prie Kristaus, tai laikykis vientik katalikiškų raštų; kiekvienas vėl centas blogiems raštams išleistas, yra veltini produktas už savo sielą. Taip, su popierio ir spaudos pagalba dangus ir pragaras šiandien tarpe savęs aštrią kovą veda, o šioje plunksnos kareje eina apie tukstančius — milijonus sielų. Kristaus kraują atpiktų.

Palaiminti laikraštinkai, Jėzus pusėje kovojantieji plunksna prieš melą ir ištverkimą; palaiminti ir tie, kurie gėrą laikraštį prenumuoja, nes ir jie stovi pulkuose apgynęji Kristaus." Tai žodžiai popėžiaus Pijuso X.

Palaiminti ir tie ką gers laikraščius prenumuoja! Ši tuos žodžius gerai įsitęmyli ir atmintine.

Kada nepersenai atsilankė pas Sv. Tėvą vienas katalikiškas rašėjas, sekančiai popėžius ir jį prakalbėjo:

"Oi, tie laikraščiai! Dar vis nemoka suprasti ir apkalnuoti jų užduoties! Permažai tikinčiųjų ir dvasiškųjų užsiima laikraščiais, taip kaip privalėtų. Kartais tenka girdėti senesniuosius kunigus sakant, kad laikraščiai yra naujų dalykų, ir kad jie iki šiol vedė ir valdė žmonių sielas be užsiėmimo laikraščiais. Taip — seniau buvo galima taip daryti. Bet ne reikia užmiršti, kad seniau blogi laikraščiai nebuvo taip išsiplatinę, kaip dabar, ir kad dėl to persvara gerų laikraščių buvo taip būtina reikalinga, kaip šiandien. Ne apie tai einasi, kaip buvo kitados, seniau. Žiūrėkime šiandien. Yra patvirtintas faktas, kad blogi laikraščiai apgaudinėja ir tvirkina krikščionis. Ką pagelbės statymas bažnyčių, rengimas misijų, statymas mokyklų — visi šitie geri darbai ir pastangos katalikų be visiausio pasiliks, jeigu katalikai tuo pačiu laiku nemokės panaudoti atromimo ginklo, steigdami katalikiškus laikraščius."

"Kad turėčiau atiduoti net savo vyskupišką Kryžių ir užstatyti savo rakandus arba arnotas dėl užtikrinimo katalikiškam laikraščiui buvęs pasakė Pijus X — iš visos širdies, tai padaryčiau."

VI.

BALSAI VYSKUPŲ IR KITŲ GARSŲ VYRŲ KATALIKŲ.

Katalikiškų laikraščių rėmimo reikalingumą iš eilės visi pastarieji popėžiai pripažįsta. Bet ne tik jie vieni. Toks pats balsas skamba visuose katalikiškuose suvažiavimuose ir susirinkimuose,

tokio pat dvasiojo atsišaukia vyskupai pavienių diecezijų ir žymiausieji vyrai katalikai visų šalių. Atsišaukime į visus Bavarijos katalikus, po kuriuos visi aštuoni Bavarijos vyskupai pasirašo, skaitome:

"Mieili broliai! Yra mūsų šventa pareiga perspėti jus apie naująsias pavojų šventam tikėjimui ir dorai, kokių šių dienų neša blogą ir išgverusį spaudą. Kalbame čia apie spaudą, kuri atvirai užsipuldinėja ant šventos Bažnyčios dogmų ir krikščioniškos doros. Skaitymas tokių laikraščių yra nusidėjimas lygiai prieš tikėjimą, kaip ir prieš Dievo įsakymus... Todel jūsų sąžinės pareiga yra neisileisti ne į savo namus, nei į šeimynas tokių raštų, kurie yra priešingi tikybai, pagarbai ir meilei katalikų Bažnyčios ir jos tarnams kunigams... Nedukite papiktinimo jūsų vaikams, kurie, matydami jūsų namuose blogus raštus ir laikraščius, greit ir patys ištverks. Lai nepuola ant jų galvų anas baidus vargas, paties Išganytojo uždėtas ant jų, kurie papiktina mažutėlius."

Pragos arkivyskupas ir kardinolas savo pastoraliu laiške plačiai ir karštai apkalba dalyką skaitymo ir rėmimo katalikiškų raštų. Jis rašo:

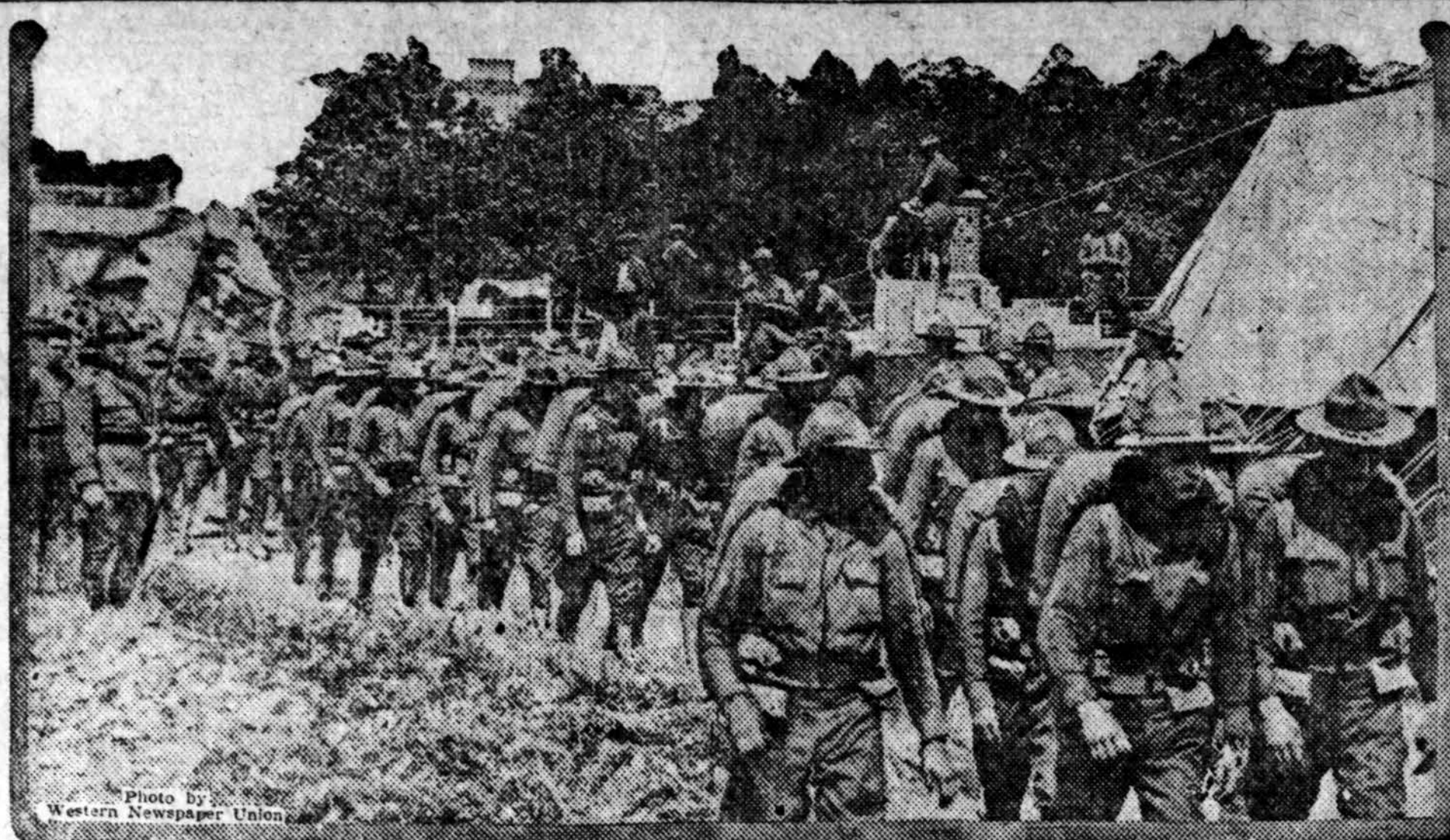
"Katalikiškas laikraštis, tai apaštalas, kurį Išganytojas ir Bažnyčia į mus namus siunčia. Šventa pareiga yra kiekvieno sielų ganytojo atkreipti žmonių dėmesį į šitą apaštalą ir jo išganingą įtaką, ir kartu taisyti jam kelią į krikščioniškus namus ir šeimynas. Katalikiškojo spaudoj kiekvienas sielų ganytojas ras uolų sandarbininką sunkiam Viešpaties viny no darbe, o žmonės, kuriuos tas apaštalas moks, ras sau dėkingą ir prielankią širdį."

Katalikiški laikraščiai, tai naujausi liaudies universitetai, kurie tikybos ir doros mūsų žmones mokina... tai mokyklos, papildančios suaugusiems mokslą; tai keldros ant gyvenimo krikščionių; tai išreiška nuosprendžio sąžinės katalikų. Katalikiški laikraščiai paduoda mums ir rankas ginklą kovoje su krikščionystės priešais. Teisybė, kad pirma mokinimo vieta yra Bažnyčia, pamokslininkas, o mokytojų katalikiškas kunigas. Bet gerai įsitęmykite — kad pamokslai atsibuna tik vieną kartą savaitėje, o priešai ant Bažnyčios užsipuldinėja kasdien. Toliau įsitęmykite, kad daugelis žmonių, nežiurint jų geriausio noro, dėl amžiaus senumo, dėl darbo arba ligos, ir bažnyčią negali nueiti. O tuomet kaip? Ar katalikiškas laikraštis tokiu atsitiki me nėra tas vienatinis pamokslininkas ir mokytojas tokiems žmonėms?

Kokias skriaudas blogi raštai daro?

Buvęs Prancūzijos ministerijos pirmininkas, žinomas Bažnyčios priešinys, Combes, kartą pasakė, kad ¾ katalikų, atsimetusiu nuo Bažnyčios, tai pasekmės nekatalikiškų laikraščių.

Negailėkime tad pinigų geriems laikraščiams. Yra tai auka Dievui maloni, o jums

Pirmoji atkeliavusioji amerikoniška kariuomenė Italijoje. Italai amerikonus pasitinka širdingais krikštavimais.

ir jūsų vaikams labai naudinga.

Katalikas lai savo katalikiškiems persitikrinimams duoda išraišką ne tik bažnyčioje tuomi, kad iš katalikiškos maldaknygės meldžiasi, bet ir tuomi, kad namieje išimtinai katalikiškus raštus užlaiko.

Vyskupas Zwerger: "Atminkime, kad katalikiški raštai pirkti, skaityti, platinti yra taip geras darbas, kaip kiekvienas kitas dievobaimingumo ir gailestingumo darbas. Yra tai viena iš didžiausių mūsų laikų pareigų!"

Vyskupas Ketteler: "Jei gu šv. Povilas dar kartą užgimtų, be abejo, taptų laikraštinkas."

Įkurti gerai redaguojamą katalikišką dienraštį šiandien daugiau reikiama, negu pastatyti bažnyčią". Taip keli metai atgal Ispanijos katalikų kongrese pasakė vienas vyskupas.

"Kad mes iš tų daugelio milijonų, kuriuos išdavė bažnyčių pastatymai, butum nors tris milijonus panaudoję užlaikymui nors šešių katalikiškų dienraščių, tai nebūtumėm atsidūrę į šių dienų liudną padėjimą". Taip pasakė vienas Prancūzijos vienuolynų perdėtinis, kuomet masoniškai - žydiškoji prancūzų valdžia uždarė vienuolynus ir pačius vienuolius išvarė iš tėvynės.

Matome tad, kad dviasikičia ir svietiška visų šalių stovi už obalsį: "Remkime katalikišką spaudą!"

Laikais, kada katalikų tikėjimui grasia pavojus, mato jie vienantį tam dalykų pagalbą — skaitymą ir rėmimą katalikiškos spaudos. Tai naujausia dabartinių laikų pareiga.

(Užbaiga bus).

PIRKITE KARŠTUS TAUPYMO ŽEKLELIUS (W.S.S.).

Trumpa Lietuvos Istorija

PARAŠĖ PRANAS.

Santikiai su vokiečiais.

Geruoju gyvendamas su gudais, rusiniais ir lenkais, Gediminas norėjo ir su vokiečiais amžinąją karę užbaigti. Lietuva tuomet buvo jau tiek sustiprėjusi, jog nesunku būtų buvę vokiečius ginklu sudrausti, bet Gediminas norėjo be kraujo praliejimo apseiti, o antrą vertus, manė, jog lie tuviams stambeldžiams esant, vokiečiai visuomet gaus iš kitur talkininkų ir vėl puls mūsų kraštą terioti. Tą numatydamas, Gediminas pasirijo Lietuvą apkrikštinti, kad vokiečiai negalėtų apgavimu dievobaimingų žmonių prieš lietuvius sukrustyti. Tuo tikslu 1323 metais jisai išleido pasiuntinius Ryman su raštu prie popiežiaus uždrausti vokiečiams Lietuvą draskyti ir prižadėdamas, katalikų tikybą printi. Tuo pačiu laiku Gediminas kvietėsi iš Saksonijos ir Silezijos dievobaimingų kunigų, idant Lietuvon atkeltų, jie mūsų brolius mokintų ir krikštytų, o Vilniute ir Naugardukyje pastatė katalikams tris bažnyčias.

Popiežius paliepė kryžiuočiams liauties mūsų kraštą užpuldinęs ir prižadėjo atsitiųti keletą vyrų, kad lietuvius su kryžiuočiais ant vietos sutaukių, bet vokiečiai nepa klausė popėžiaus. Nežiūrėdami uždraudimo, jie tuojan apskelbė kryžiaus karę ir pradėjo žemaičius terioti. Tuo tarpu atvyko popiežiaus pasiuntiniai. Pirmiausia jie apkalbė kryžiuočius, paskui nukeliavo Rygon pas kardininkus, o iš čia atsuntė kelius vyrus pas Gediminą. Kunigaikštis labai mandagiai priėmė tuos svečius, o kai jie grįžo atgal Rygon, tai drauge su jais išleido nuo savęs pasiuntinius, idant jie išvien su popiežiaus pasiuntiniais svarbiausius reikalus apsvartytų. Pakelė vokiečiai suėmė Gedimino pasiuntinius ir užmušė. Tuomet kunigaikščiui pritruko kantrybės. Jisai paliovė rupintis krikštų, o ryžosi ginklu vokiečius ir jų talkininkus drausti.

Jaunutis 1341 — 1354.

Gediminas paliko septinius sunus, bet tuo laiku, kai jis mirė, vyresniųjų brolių nebuvo namieje. Visi jie buvo tėvo išsiuntinėti įvairiuosna platių valstybės kraštuosna tvarkos prižiūrėti. Tik tai jauniasiai Gedimino sunus, vardu Jaunutis, prie tėvo gyveno ir delto po jo mirties Vilniaus sostą ir vyriausiąją Lietuvos valdžią paėmė. Neilgai

damas ji kuogreičiausia Vilnian atvykti ir Gedimino sostą užimti. Trečią dieną Algirdas buvo jau Vilniuje, kur Kęstutis jį iškilmingai pas miestovartus sutiko, Gedimino rumuosna nuvedė, tėvo sostą pasodino ir didžioju Lietuvos kunigaikščiu apšaukė targa mas: "Tu esi vyriausias mūsų brolis, tavęs daugiau visi klausys, delto tau pridera viršenybė, o aš visuomet prie tavęs busiu".

Paskui abu broliu sutarė valdžią pusiau pasidalyti. Algirdas vadinosi Didžuoju Lietuvos kunigaikščiu ir apsiėmė daugiau rupintis rusiškąją Lietuvos dalimi, o Kęstutis savo valdžion ir globon paėmė angštaičius ir žemaičius. Toksai pasidalinimas visai tiko tų laikų Lietuvos reikalams, nes ištikrųjų mūsų tėvynė tuomet iš dviejų dalių buvo sudėta. Vakarinė dalis, kur gyveno lietuvių tauta, buvo visai kiti toniška, negu rytinė, kur gyveno rusai. Norint, kad visiems valstybės gyventojams būtų gera, kad visi žiurėtų į Lietuvą, kaip į antrą savo tėvynę, reikėjo lygiai kaip lietuviais taip ir rusais rupintis, o vienam žmogui tas būtų persunku.

Pasidalinusiu valdžią, Algirdas ir Kęstutis tikrai broliškoje meilėje ir sutikime gyveno, kiekviename svarbiame reikale vienas kitam padėdavo, nors juodviečių budas buvo nevienodas.

Aigirdas buvo šalto budo, neatvirus, nemego jokių linksmųjų. Nei vyno, nei alaus, nei midaus jisai negerdavo. Dagi per puotas, kuomet visi linksminavosi, Algirdas nušaliai sėdėdavo ir, galvą pasirėmęs, mastydavo apie Lietuvos reikalus ir savo valstybės padidinimą, bet prie karės buvo nerangus. Jis stengėsi derbomis nuo kaimynų žemes plutus paimti, o jeigu kuomet sumanydavo kariauti, tai labai atsargiai karėn rengdavosi, niekam savo sumanyto nesaikydavo, ir niekas nežinodavo, kur jis rengiasi.

Kęstutis gi buvo visai kitokio budo. Visuomet linksmas ir atviros širdies, jis nemego veikti iš pasaly. Jeigu pasirengdavo kariauti su kaimynais, tai visuomet jiems pranešdavo, kuomet ateisias su savo kareiviais, ir išpildydavo žodį. Mušyje atsižymėdavo nepaprasta narsybe sunkiausioje valandoje drąsos nenustodavo ir puikiai mokėjo vyrus karėn priruošti. Už gerą širdį ir teisingumą Kęstutį dagi priešininkai didžiai gerbė, o visa lietuvių tauta, kai tėvą, mylėjo. Iš sunkių karės žygių sugrįžęs Kęstutis mėgdavo ilsėtis Traukuose ant ežero kranto po angštų ir šakotų ąžuolų. Tenai žmonės dažnai jį matydavo su kunigaikštine Birute linksmai šnekučiuojant. Pasilsėjęs, su artimaisiais žmonėmis linksminavosi savo rumuose svečius sukviesdamas, arba miškuose su jais medžiოდavo.

Sako, buk jaunatvėje, beme džiūdamas arti Palangos, Kęstutis sutikęs Birutę, kuri tuomet buvusi vaidelutė Praurymės žinyčioje. Birutės grožybė ir išmintis taip patikė Kęstutį, kad jis, nežiūrėdamas, jog tikyba smarkiai baudė vaidelutėms tekėti, paėmė ją sau per žmoną.

Kova su vokiečiais. Vos tik spėjo Algirdas su Kęstutiu paimti valdžią iš Jaunučio rankų, kai reikėjo eiti karėn su vokiečiais. Mat kryžiuočiai jausdami Jaunučio silpnybę, 1345 m. pasirengė su lietuviais

kariauti. Gerai pažindami musiškių narsybę, jie numanė, jog karė bus nelengva, todėl pasitelkė čekų karialių Joną ir vengrų karialių su didžiomis kariuomenėmis. Taip pasirengę, kryžiuočiai leidosi Lietuvos terioti ir tuo jau apsiuntė vieną pilį arti sienos stovėjusią. Algirdas su Kęstutiu, nespėjusiu sutaisyti stiprios kariuomenės, neišdrįso išsyk stoti mušin, bet ryžosi gudrumu vokiečius apgalėti. Juodu pranešė kryžiuočiams, jog nemaną jiems kelio užstoti, o su savo kariuomene eisą Prusuosna, vokiečių sodybų plėšti, ir ištikrųjų buvo besivėdą kareivius ton pusen. Kryžiuočiai pabugo, ir apleidę apsiaustąją pilį grįžo savo namų ginti, o tuo tarpu lietuviai greitai metėsi į padanguvį ir tenai kardininkų sodžius ir miestus smarkiai nuterėjo. Vokiečiai suprato apgavimą, norėjo vėl Lietuvon sugrįžti ir atkeršyti, bet tuo tarpu stovėjo pavasaris, pabliuro keliai, ištveno upės ir jokiū budu nebegalima buvo mūsų krašto gilumon įlįsti. Taip ir nuėjo niekais visas vokiečių žygis.

Kad Algirdas su Kęstutiu tikrą tvarką Lietuvoje įvedė, vokiečiai nebedrįso daugiau nei svajoti apie mūsų krašto užkariavimą. Jie pasitenkino davo, jeigu, netyčiomis užpuolę, galėdavo ką nors iš lietuvių išplėšti, delto ir didelių karių nekeldavo, bet nedideliais būriais dažnai Lietuvą užpuldinėdavo. Šitos užpuldinėjimus patys vokiečiai vadindavo jau nebe karėmis, bet kelionėmis — reizais. Tokių reizų Kęstutis žemaičius ir angštaičius bevaldant buvo viršaus šimto, bet didelės pragaištės jie, musu kraštui nepadarė nes Kęstutis visuomet turėjo į vokiečius akį atkreipęs ir kiekvieną užpuolimą ginklu atremdavo. Visose pasienio pilyse kunigaikštis laikė didelę įgulą, o per tai vokiečiams retai tenusisekdavo Lietuvos gilumon prasimušti.

Suprantamas yra daiktas, jog vokiečiai, kaip imanydami, stengėsi Lietuvos pilis išgriauti. Kai kada jiems tatau ir pavykdavo, bet labai retai. Mirtinas yra Kauno pilies išgriovimas 1362 m. Šita pilis stovėjo Kauno klonyje, kur Neris su Nemunu susilieja. Pati pilis buvo stipriai išmūryta, o Nemuno ir Neries vandenys ir aplinkiniai kalnai dar labiau sunkino priešininkams Kaunan įsigriauti.

SV. ANTANO DRAUGIJOS MINISTRACIJA, Wankegan, Ill.

Aleks Janauskas — pirm. 919 — 8th St.,

Antanas Taučas, Vice-pirm. 1125 So. Lincoln St.

Ant Semaška — rašt. 1498 Lincoln St.

Ant Bakšys — išdininkas. 1327 So. Victoria St.

L. Bakšis, Fin. rašt. 1331 So. Park Ave.

Edo globėjai:

1. Makuševičs,

2. P. Kazdelevičs,

Maršalkos:

Pranas Benjauškas, — or-

gano priž., 1112 — 10 St.

Pr. Dapkus,

M. Galinis,

Pr. Kapturauškas, Knygias

PARDUOK SAVO "JUNK"

(ŠLAMSTUS) UŽ RAUDO-

NOJO KRYŽIAUS KUPO-

NUS.

AŠ ESU TIKTAI KRUMPLIS

Aš esu tikta kruplys milžiniškoj mašinoj, tikta narys to begalinio retėžio. Suviniai paimami, ir šuviniai iššaudomi, ir tuštieji sugrąžinami atgalio. Geležinkelių ir dviračių vežėjas į mušių vietas. Atgalios grįžta prie lentynų kame galybės jų sukrautos ir laukia savo eilės. Mes jau pavalgėme ir atsigėrėme, ir vėl tesiasi diena. Aš sėdžiu ir žiuriu kaip "musiškiečiai" lavinasi ore. Štai toli matyt dumai ir šviesa iš ko sprendžiame, kad ten orlaivis skraido. Kamuoliai dūmų išsiverčia iš šaudomosios mašinos ir ritasi į begalinį retėžį.

Amunicijos karjiera yra tikta narys šioj didelėj karėj, bet taip yra gyvas narys tame retėžy, kaip tas, kuris eina per viršų. Užpakalyj amunicijos karjiera eina amunicijos išdirbėjas ir geležkelio darbininkas ir tukstančiai rūšių kitokių karės darbininkų iki ateina tiesiai į namus individualio vyro ir moteries kurie prisideda prie taupinimo reikalingų dalykų tuomi pagal-

Aš tikta esu kruplys milžiniškos mašinos, BET GYVAS NARYS TO RETEŽIO.

Štai kapitonas prisakė pripildyti pilnus vagonus. Nuo vežimo iki į duobę kame sudėtos šaudyklės iš tenais kareiviui. Darbininkai išnyksta šrapneliams pradėjus skraidyti. Ir taip vėl viskas išnaujo pradeda vėl savo darbą. Pabaigoj kruvinos dienos laukiant kitos nakties. Sugrįžta vežimai buti pripildyti. Kruplys ant krumplo toje didžioje šaudyklėje mašinoj, narys ant nario tame begaliniame retėžy!

bėdami tiems, kurie už mus kariauja. Kiekvienas narys šiame kariaujančiame retėžy, kiekvienas krumplys šioj kariaujanči-
joj mašinoj turi buti padirbtas iš drūčiausio plieno. Kiekvie-
na širdis turi buti plieninė prieš išlaidumą šiose dienose. Mes
visi esame dalys tos didelės karės, — taigi kiekvienas iš mus
pasistengime savo dalį atlikti gerai.

*Pirkite Tuos Bondsus, Kuriuos Mes Zino-
me, Kad Jie Nori, Kad Mes Pirkėtume*

This Space Contributed to Winning the War by:

Security Bank of Chicago, — Milwaukee Ave and Carpenter St.

Drovers Trust and Savings Bank, — 4201 So. Halsted St.

Norrins Besseman and Norrins, Brokers, — 11 So. LaSalle St.

Union Liberty Furniture Co., — 4705-9 So. Ashland Avenue,
1565 Milwaukee Ave., 1272-8 Milwaukee Ave. 3463-5
Archer Avenue.

M. A. Donohue and Co., Printers and Binders, — 711 South
Dearborn Street.

I ke
Sera
- Vien
nė sėra
Gera
Brol
rašij i s
Dab
lių šių l
susidare
Visi
kontesto
atsiųstų
ar pavier
i šerinin
dovany.

"Dr
kol "

go"

vana
meni

Reikal

1800 We

Lio

NIAGAR

Nors šia
sia lietuvių
virte verda
smarkiai ta

Zinoma,
negalima r
le lietuvių,
poreijonalia
veikjame.

Ketvirtos
kolas pirkin
bondsų mie
vius užkvie
tverdamas
komitetą
bondsų. T
lietuvių mi
rą vardą.
masi irgi
šios Laisvės
įvyks spalio
regis, ruoš
kitas parodi
to, kaip ten
rėsime dar.

Lietuvos
ir-gi bus čia
d. lapkričio
Tam tikslu
tetas, kurs
riausia apvi
tę. Jaunin
tinės kuopo
mokinasi lo
veikalą: "G
jus". Tur
tik ir atsako
tuvos padėj
nų vakaruos
pasilinksmir
Tautos Fon

Aplink v
darosi. Vė
medžius ir
bus. Kasd
pie kriokli.
kaip artinas
Krioklys li
vis labiau k
nepermdau
eis porą mėn
tosi žaliu
puolį, bus
ledo. Kiek
ta parodo
Toks tai
Falls padang

Pirkite "Draugo" Šėrus

DALYVAUKITE KONTESTE

"Draugo" Bendrovė platina biznį, užtat didina šėrų kapitalą.

I keletą mėnesių turi būti parduota šėrų už \$25,000.00. Šėrai ne tik neprapuls, bet, greičiausiai neš gerą pelną. Vienas šėras \$10.00. Galima pirkti ir daugiau, kaip vieną šėrą.

Gera progą indėti pinigų į praklinų ir pelningą biznį. Broliai katalikai ir sesės katalikės! "Imkime savo dienraštį į savo rankas; patapkite jo savininkais".

Dabar eina lenktynės — kontestas, kurs baigsis 31 d. spalio šių 1918 metų. Konteste gali dalyvauti arba tam tyčia susidarę komitetai, arba ir pavieniai žmonės.

Visi dalyvaušieji konteste komitetai (arba pavieniai), kontesto laikui pasibaigus gaus dovanų tam tikrą nuosimtį nuo atsilygtų pinigų. Be to dar tiems kontestantams (komitetams, ar paviniams), kurie tuo laiku prisiūs daugiausiai aplikacijų į šėrininkus kartu su gatavais pinigais — tie gaus dar extra dovanų.

1-moji DOVANA—knygynas už \$200.00 ir 3 kopijos "Draugo" už dyką—pagal nurodytą adresą patol, pakol "Draugas" eis.

2-oji DOVANA—knygynas už \$100.00 ir 2 "Draugo" kopijos už dyką.

3-oji, 4-oji, 5-oji, 6-oji, 7-oji, 8-oji, 9-oji ir 10-oji dovana—po 3 "Draugo" kopijas už dyką nurodytiems asmenims.

ATSILIEPKITE!

Reikalaudami instrukcijų ir kvitancijų knygučių Rašykite šiuo adresu:

"DRAUGO" KONTESTAS,

1800 West 46th Street, Chicago, Illinois.

Lietuviai Amerikoje.

NIAGARA FALLS, N. Y.

Nors čia ir neperdaugiau sia lietuvių, bet gyvenimas virte verda, tai yra viekiame smarkiai tautiškoje dirvoje.

Zimoma, milžiniškų darbų negalima nuveikti su saujale lietuvių, bet palyginus proporcingai, tai čia daug nuveikiame.

Ketvirtosios Laisvės Paskolos pirmumui pardavimui bondsų miestas viečiai lietuvių užkvietė dalyvauti, su-tverdamas tam tikrą lietuvių komitetą parduotiniui bondsų. Tas reiškia, kad čia lietuvių miesto aktyse turi gerą vardą. Smarkiai ruošiamasi irgi prie parodavimo šios Laisvės Paskolos, kuris įvyks spalio 12 d. Lietuviai, regis, ruošiasi, kad perviršyti kitas parodavime tautos. Tiek to, kaip ten pasirodys, pažiu-rėsime dar.

Lietuvos Laisvės Savaitė ir-gi bus čia surengta, nuo 24 d. lapkričio iki 1 d. gruodžio. Tam tikslui susitverė komite-tas, kurs rūpinsis kaip geriausia apvaikšioti tą savaitę. Jaunimas — vyčiai vietinės kuopos rengiasi jau ir mokinas lošti toje savaitėje veiklą: "Gims Tautos Geni-jus". Turinys veikalo, kaip tik ir atsako dabartiniam Lie-tuvos padėjimui. Kitų die-nų vakaruose bus šiaip jau pasilinksminimai del naudos Tautos Fondo.

Aplink vandenpuolių nyka darosi. Vejas žiauriai purto medžius ir plėšia vasaros ru-bus. Kasdien vis nykia au-pie krioklį. Aiškiai matosi, kaip artinasi žiemos letena. Krioklys lig tą nujaudamas vis labiau kriokia ir daužs ir nepermdaujamas uolas. Pra-eis porą mėnesių, kur dar ma-tosi žaliūmynai apie vanden-puolių, bus stebėtini bokštai ledo. Kiekvienam laike gam-ta parodo savo stebuklus.

Toks tai gyvenimas Niagara Falls padangėse.

Erskėčio Gėlė.

OMAHA, NEBR.

Ispaniškoji influenza platinasi.

Sveikatos komisijonierius Manning praneša, kad suvir-sum 2,000 randasi ligonių, ku-rie yra apimti ispaniškosios influencos liga. Gan didis skaičius pasimirė. Taip-gi ir tarpe lietuvių keletas šeim-y-nų namai tiesiog užkalti ir niekam nevalia išeiti nei ateiti aplankyti. Tiesiog pasi-baisėtinai dalykas. Miestas gi apimtiems taja liga visko pristato, by tik neiseitų iš namų ir, kad tuomi neužkrėstų kitų.

Del tosios pačios priežas-ties šeštadienyje paliepta, kad nuo sekmadienio dienos (spalio 6 dieną) visos bažny-čios, teatrai būtų uždaryti neaprubėzuotam laikui. Vis-os-gi mokyklos uždarytos jau penktadienyje.

Taigi ir Šv. Antano iš Pad-vos parapijos bažnyčia turėjo būti ir buvo uždaryta. Tatai Tautos Fondo 116 skyriaus ir Šv. Antano draugystės susi-rinkimų nebuvo, neigi nebu-vo ir pamokų vaikams, kurie kas sekmadienį skaitlingai susirinkdavo klausyti kate-kizmo išguldinėjimui.

Reikia manyti ir nujausti, kaip nesmagu yra katali-kams, kad sulaukę šventadie-nio, o negali eiti į bažnyčią, idant atidavus Dievui padė-ką ir išreiškus savo jausmus Geriausiam Tėvui, kurs pa-guodžia nuvargusius, ir susti-prina silpnuosius.

Vienok, tikimasi, kad toji baisioji epidemija greitai lai-ku praeis ir vėl užstos ra-mumas ir kiekvienas galės be baimės susieiti ir ištikimai pildyti savo luomo prieder-mes.

Duok, Dieve, kad kuogrei-čiausia toji epidemija pra-nyktų iš mūsų tarpo.

A. T.

PIRKITE KARŠ TAUPY-MO ŽEKLELIUS (W.S.S.).

LIEUVIAI KARININKAI VOKIEČIŲ NELAISVĖJE.

(Užbaiga.)

Galperis (Halper) Aronas, Vilniaus gub.

Golis Juozas, Suvalkų gub.

Genečka Juozas, Suvalkų gub.

Gėryba Pranas, Kauno gub.

Glinkis Julius, (sužeistas į dešinę koją), Kauno gub., Panevėžio apsk., Paberžės miestelio.

Grubys Antanas, Kauno gub.

Gulbinskis Bronius, Kauno gub.

Ukmergės apsk., Kurklių parap., Skiemonių sodž.

Ivaškevčius Stepas, Vilniaus gub.

Jablonskis Jonas (civilis), Kauno gub.

Jakimavėjus Vincas, Vilniaus gub.

Jakubaitis Jonas, Kauno gub.

Šiaulių apsk., Miškų sodž.

Jaras Jonas, Suvalkų gub., Vilniaus apsk., Paežerių valš., Pilviškių parap., Piliūnų sodž.

Jasinskis Martynas, Kauno gub.

Panevėžio apsk., Vabalninkų pa., Romeikių.

Jasiukonis Ignas, Kauno gub.

Ukmergės apsk.

Jasiukonis Antanas, Kauno gub.

Južintų parap.

Jaunis Juozas, Kauno gub.

Raseinių apsk., Grimzdų sodž.

Juščikas Vincas, Kauno gub.

Jukšas Andžius, Suvalkų gub.

Juška Matas, Vilniaus gub.

Karalius Jonas, Vilniaus gub.

Karalius Liudas, Kauno gub.

Karalavėjus Liudas, Vilniaus gub.

Karpavėjus Bernardas, Vilniaus gub.

Trakų apsk., Darsu-niškių parap., Andriūnų sodž.

Kasparavėjus Valdimierius, Vilniaus gub.

Kastiukas Pranas, Vilniaus gub.

Osmarų valš.

Kavaliauskis Petras, Vilniaus gub.

Kazlauskis Valėras, Vilniaus gub.

Kelaitis Kristupas, Kauno gub.

Raseinių apsk., Grigališkio sodž.

Kemčiekis Jonas, Vilniaus gub.

Keršys Antanas, Kauno gub.

Panevėžio apsk.

Kezis Jonas, Kauno gub.

Kilčiekis Aleksandra, Vilniaus gub.

Kiškis Kostas, Vilniaus gub.

Kolaitis Kristupas, Kauno gub.

Kolaitis Pranas, Kauno gub.

Končius Domininkas, Kauno gub.

Kondratovas Kazys, Kauno gub.

Salantai.

Krumsis Martynas, Vilniaus gub.

Ziečmarių valš., Buivinių dvaro.

Kubilius (Kubilionas) Antanas, Kauno gub.

Pabiržės valš., Toliūnų sodž.

Kubilius Antanas, Kauno gub.

Kutka Teodoras, Vilniaus gub.

Kurkauskas Antanas, Vilniaus gub.

Kuzevėjus Jonas, Kauno gub.

Lepšys Petras, Kauno gub.

Šiaulių apsk., Šiandro parap., Pa-valtyčių sodž.

Liepas Petras, Kauno gub.

Panevėžio apsk., Panemunės valš., Senamiestis.

Lietuvaitis Matas, Suvalkų gub.

Mačiūnas Mykolas, Kauno gub.

Malavyčius Jonas, Vilniaus gub.

Tverka, Valkininkų valš.

Malčius (Mazel) Tomas, Kauno gub.

Maniukas Levas, Kauno gub.

Mankus Kipras, Kauno gub.

Raseinių apsk., Eržvilko valš., Paviščevo sodž.

Markevičius Jurgis, Vilniaus gub.

Trakų apsk., Žaslių valš., Slaba-dos sodž.

Miškoskis Kazys, Kauno gub.

Raseinių apsk., Kreivių sodž.

Mizila (Mizulė) Antanas, Vilniaus gub.

Švenčionių apsk., Ža-diečio miestelis.

Narvelis (Narvytis) Jokubas, Kauno gub.

Raseinių apsk., Ta-roydy sodž.

Petruskas Adomas, Kauno gub.

Ukmergės apsk., Lešūnų sodž.

Roibis (Roibin) Jonas, Kauno gub.

Rusakevėjus Juozas, Vilniaus gub.

Samboras Benediktas, Kauno gub.

Siauliai.

Selenkov Pranas, Vilniaus gub.

Slušna (Slušnie) Kostas, Kauno gub.

Telšių apsk., Abakių sodž.

Slušnis Kostas, Kauno gub.

Staniulis Jonas, Suvalkų gub.

Veisiejų valš., ir parap., Sadžiu-nų sodž.

Stankus Antanas, Kauno gub.

Stravinskis Jurgis, Kauno gub.

Svirskis Bronis, Kauno gub.

Sverbutis Bronius, Vilniaus gub.

Simulionas Juozas, Kauno gub.

Škleris Mykolas, Vilniaus gub.

Šuminskis Adomas, Kauno gub.

Ukmergės apsk., ir parap., Rimu-nų sodž.

Šuminskis Stasys, Kauno gub.

Ukmergės apsk., ir parap., Bimu-nų sodž.

Šuminskis Adomas, Kauno gub.

Ukmergės apsk., ir parap., Bimu-nų sodž.

Šumskis Jonas, Kauno gub., ir apsk., Aleksandro valš., Lepiš-kiai.

Tiškevėjus Juozas, Kauno gub.

Ežerėnų apsk., Tauragėnų par., Brinkliškų sodž.

Tvorėnas Antanas, Kauno gub.

Raseinių apsk., Skaudvilės apy-gardas.

Urbanavėjus Pelikas, Vilniaus gub.

Vaitonis Nikodemus, Kauno gub.

Valatkevčius Kazys, Vilniaus gub.

Velička Viktoras, Kauno gub.

Ežerėnų apsk., Drisvėtų valš., Beinorų sodž.

Vengerevėjus Povylas, Kau-no gub.

Votieliauskis Jonas, Kauno gub.

Voverunas Mikas, Kauno gub.

Ukmergės apsk., Kurklių valš., Vildžiūnų sodž.

Zabutis Juozas, Kauno gub.

Zalenskis Bražys, Vilniaus gub.

ir apsk., Dubičiai.

Zanka Juozas, Vilniaus gub.

Ašmenų apsk., Smarioniai.

Zavukaras Antanas, Kauno gub.

Zabinskis Jonas, Kauno gub.

Telšių apsk., Gindeliškių valš., Salantų parap., Baidatų sodž.

Žernuskas Vincas, Vilniaus gub.

Švenčionių apsk., Kuktiškių valš., Pagelbiškių sodž.

Zdanavėjus Juozas, Vilniaus gub.

Zilinskis Mykolas, Vilniaus gub.

Zukauskas Romas, Kauno gub.

Papilės valš., Buginai.

Plan bei Marienbau liogeryj.

Alėjūnas Jonas, Vilniaus gub.

Bohmen, Osterreich liogeryuose.

Adomavėjus Karolis, Kauno gub.

Kedainiai, Prāšunai.

Bogušius Mykolas, Balstogė, Gardino gub.

Brinza Vincas, Vilniaus gub.

Cėna Juozas, Kauno gub., Gai-liai.

Graižūnas Jonas, Kauno gub.

Kietaitis Antanas, Kauno gub.

Mačinskis Antanas, Kauno gub.

Raseinių apsk., Šilinė.

Namajūška Vincas, Kauno gub.

Dusėtai.

Pavlyvėjus Bronius, Vilniaus gub.

Sėgnis Juozas, Vilniaus gub.

Vernyla Povylas, Vilnius.

Pr. Holland liogeryj.

Kalinauskis Albinas, Lomžos gub.

Vengravo apsk., Kielėv sodž.

Schloss Holthausen liogeryj.

Alėkna Jonas, Kaunas.

Ažbis Bronius, Kauno gub., Šiauliai.

Bičkus Povylas, Kauno gub., Preiba.

Dubinskas Domininkas, Kauno gub.

Gėdyvyla Viktoras, Kauno gub.

Jankauskas Antanas, Suvalkų gub.

Janušis Jonas, Kauno gub.

Gaižūnai.

Kvazis Aleksandra, Kauno gub., Šiauliai.

Mazuka Augustinas, Kaunas.

Ruckevėjus Mykolas, Vilniaus gub.

Čaikovščė.

Meldžiama kitų laikraščių per-spauzdinti.

LAISVĖS DIENA.

Ateinančią spalio 12 dieną sueis keturi šimtai dvidešimts šeši metai nuo Amerikos at-radimo. Tą dieną yra Kolum-bo diena, kuri kas metai šios šalies paminima kaip tauti-nė šventė. Bus paminėta ir šimet. Tik labiaus iškilmin-giau, kaip paprastai.

Prezidentas Wilsonas tuo tikslu paskelbė proklamaciją. Pakvietė šalies gyventojus tą dieną paminėti kuo iškilmin-giausiai.

Prezidentas savo problema-cijoje sako:

"Kiekviena diena verčia mus išnaujo pamąstyti ir įsi-gilinti į tikslus tų principų, del kurių mes kovojame. Iš to mums paniškėja užbaiga, kokia turėtų būti, ir ką mes turėtumėm daryti, kad ją at-sieks."

"Mes dabar tikriau žino-me, negu kada nors pirmiau žinojome, kodėl laisvi žmonės butybė davė tai didžiai Tau-tai ir Valdžiai, kurią mes my-lime, nes kaskart aiškiau de-rosi, kokia Amerikai teks privilegija augščiausią patar-navimą suteikiant pasauliui."

SUV. VALSTIJŲ KARŠ IŠLAIDOS.

Nuo karš pradžios ligi bir-želio 30 d., š. m., SUV. Val-stijų karš žyba padarė už-sakymų už \$4,300,000,000. Šiais gi metais reikės išleisti 7 milijardai dolierių.

Praeitais metais išleista taip:

Artillerijai \$1,050,000,000.

Automatiniams šautuvams \$300,000,000.

Mažesniems ginklams \$100,000,000.

Artillerijos amunicijai \$1,900,000,000.

Kulkoms \$340,000,000.

Kulkoms lavinimuisi \$80,000,000.

Sandeliams ir reikmenoms \$230,000,000.

Šarvuotiems karams \$100,000,000.

Inžinieriški

CHICAGOJE.

LAISVĖS PASKOLOS KAMPAIJA

Lietuviai! Laisvės Paskolos bondsus pirkite "Draugo" ofise. Tai parankiausia vieta Ketvirtosios Laisvės Paskolos kampanijos metu "Draugo" ofisas kasdien yra atidarytas nuo 8:00 ryto iki 9:00 vakaro. Sekmadieniais gi nuo 12:00 iki 3:00 po pietų. Tomis valandomis visuomet ofise galima pirkti bondsus.

Lietuviams yra svarbu pirkti "Draugo" ofise Laisvės bondsus. Taip elgdami jie padidins garbę lietuvių vardui. Taip pat jie paaugštins kreditą pačiam savo vienatimiam dienraščiai "Draugui", kurs daug darbuojasi Lietuvos ir lietuvių tautos gerovei, laimingesniai atečiai. "Draugas" visomis išgalėmis remia vyriausybę. Gi kas remia šios šalies vyriausybę, tasai yra tikras ne tik šios šalies patrijotas, bet ir didis Lietuvos mylėtojas. Nes Suv. Valstijos kariauja už pavergtųjų tautų laisvę. Taigi jos kariauja ir už Lietuvos laisvę.

"Draugo" vardu Brighton Parke Laisvės bondsus lietuviams parduodama p. Mikas Lazutka, 4550 So. Fairfield ave. Jis vaikščioja per lietuvių namus. Pas jį galima užsisakyti bondsus. Brighton Parko lietuviai tegu jį kreipiasi, jei katriems nėra paranku ateiti tiesiog "Draugo" ofisan.

Town of Lake "Draugo" vardu Laisvės bondsus parduodama "Draugo" vyriausias agentas toje kolonijoje, p. V. Stancikas. Pas jį galima užsisakyti bondsus.

Bridgeporte lietuviai gali Laisvės bondsus pirkti (Sv. Jurgio par. svetainėje ("Vyčių" kambaryj) kas vakaras. Lietuviams labai paranku ten tuojau po šešių vakare nueiti ir nusipirkti bondsus.

Lietuviai! Pirkite Laisvės bondsus tuojau. Nelaukite paskutinių kampanijos dienų. Nusipirkę bondsą, gausite kiekvienas prisigėmą ženkli. Drąsiau jums bus išeiti gatvėn, kur kiekvienam žingsnyj sutinkama bondsų pardavėjos ir pardavėjai. Turėsite prisigėmą ženkli, jūs jė tuomet netrukdyt. Tik pamanyt, jog esate geri patrijotai, kad be specialio raginimo jau turite įsigiję bondsus.

INFLUENZA SIAUCIA.

Daug žmonių suserga nuo influencos Chicagoje. Bet daugelis ir miršta. Nors tvirtinama, kad epidemijos svaistmas sulaikytas, bet tame mažai tiesos.

Spalio 9 d. (24 valandų laikotarpį) 1,342 žmonės naujai susirgo ir 135 mirė. Šitos skaitinės pačios už save liudija.

Žmonės patys privalo saugotis, kad neužsikrėsti ta epidemija. Daugiau švarumo, daugiau šviežio oro, daugiau blaivumo, daugiau saulės šviesos. To visa influencos perai bijo.

CHICAGO PROGRESUOJA SU PASKOLA

I Vokietijos taikos pasiūlymą Amerikai Chicago tomis dienomis puikiai atsakė Laisvės bondsų pirkimu. Užvakar per vieną dieną padaryta subskripcijų 18 milijonų dol. Ir kasdien subskripcijos didėja. Jos labiausiai didės po prezidento atsakymo į taikos pasiūlymą. Didės, kad privertus Vokietiją pasiduoti be jokių sąlygų.

Chicago gyventojai suprato momento svarbą ir subruzdavo pirkti Laisvės bondsus. Nes tik Laisvės bondsai įveiks Vokietiją. Laisvės bondsai parodys, kad Amerika kaip stipriausia mūro siena stovi prieš savo reikšlavimui. Iš apriktų kartą kelio nekuomet nekrypta, nežiurint tautų grumojimų ir kieno nepasitenkinimų.

Chicago eina pirmyn su Laisvės bondsais.

Tedien visoj šalyj Laisvės bondsų parduodimas truputį sutormozuotas. Šiuo momentu paskelta daug visokių neteisingų paskalbų apie karės baigimą. Tai didelis apsirikimas. Nes dar karė nesibaigia ir nežinia, kaip greitai baigsis. Kad pagreitinti karės pabaigą, taigi ir reikia kuoveikians pirkti bondsus, bet nesygauti apie tokius daiktus, kurių įvykinimas dar yra labai abejotinos vertės.

Kampanijai mažai laiko liko. Visi kuoveikians pirkite Laisvės bondsus. Visi prisidėkite prie laimėjimo pragaištingos karės.

Mūsų šimtai dukstančių vyrų lieja kraują, aukoja savo gyvastis ir laukia parėmimo nuo likusių namie. Remkime tad savo tuos karininkus!

GAMINKITĖS PRIE PARODAVIMO.

Ateinanti šeštadienį, kaip spėja oro pranašai, bus giedri diena ir gražus oras. Todel ir įvairių tautų parodavimas toje "Laisvės Dienoje" turės kuopuikiausiai pavykti.

Lietuviai privalo išanksto pasigaminti parodavimam. Turai dalyvauti kuodaugiausia draugijų. Lietuviai turi pasirodyti kuoskaitlingiausius. Nes skaitlingumas prakalbės į svetimtaučius, kad lietuviai gyvena ir veikia. Kad jie kulturoje lenktyniauja su kitomis tautomis.

APIPLĖSĖ SALIUNA.

Du su kaukėm apsitaisiusiu plėšiku užpolė salioną po num. 2700 Princeton ave. Paėmė apie 100 dol. ir pabėgo.

PAVOJINGAI SUŽEISTAS CHICAGIETIS.

Iš Washingtono pranešama, kad karės lauke, Prancūzijoje, pavojingai sužeistas lietuvis chigagietis, John Shammeth (Semiotas), gyvenęs po num. 4647 Hermitage ave.

PRANEŠIMAS.

Šiandien bus labai svarbus susirinkimas Sv. Mykolo svetainėje, 1644 Wabansia, 7:30 vakare.

Kviečiame ateiti visus kuosai dalyvaus Liberty Loan parodavima Subatoj.

IŠ CHICAGOS IR APIE- LINKĖS KOLONIJŲ.

VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS.

Spalio 12 d., — tai Laisvės Diena. Pagerbimui tos dienos Chicagoje, Grant parke, yra rengiamas tarptautiškas parodavimas, kuriame dalyvės visos tautos su savo tautiniais simboliais.

Chicago lietuviams reikia subrusti ir rengties į parodavimą, kad napsilikyti užpakalų kitų tautų. Tam tikslui pamedėly, spalio 7 d., Sv. Jurgio parapijos svetainėje buvo suaukta visos parapijos draugijų valdybos pasitarti apie dalyvavimą tame parodavime.

Utarinkegi, toje pačioje svetainėje, įvyko masinis susirinkimas visų Chicago kolonijų atstovų. Nutarta rengties iš visų pajėgų ir dalyvauti parodavime.

Išnešta pagedavimas, kad subatoj, 12:00 a. m. kuoskaitlingiausiai suvažiuotų į Grant Parką benai, draugijos. Pagedaujama, kad draugijos, ypač moterių bei merginų, pasipuoštų tautiškais rubais.

Iš Bridgeporto parodavime pasižadėjo dalyvauti sekančios draugijos:

Sv. Kazimiero, Sv. Mateušo, Sv. Martino, D. L. K. Vytauto, Vyskupo Valančausko, Apveizdos Dievo, Sv. Jono Krikštytojaus, Sv. Jurgio, Saldžiausios širdies V. Jėzaus Illinois Lietuvių Piliėčių Klubas, Simano Daukanto, Visų šventų, Sv. Petronėlės, Sv. Alfonso, Sv. Juozapo, Teisybės Mylėtojų.

Pagedaujama, kad visų lietuvių kolonijų visos draugijos, organizacijų kuopos bei klubai dalyvautų tam parodavime.

Saukime susirinkimus, organizuokimės. Pasirodykime pirmutiniais tarptautiška parodavime.

IŠ DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS.

Šiandien vakare, Dievo Apveizdos parapijos svetainėje, prie Union Ave. ir 18 gatvių, L. Vyčių 4-ta kuopa rengia paskaitas.

Šiandien, kuomet nuožmioji europinė karė siaučia po visą Europą; kuomet yra griunama ir naikinama gražiausieji miestai, puikiausios bažnyčios, istoriškos liekanos, dailės tvrainiai ir ilgų šimtmečių žmonių kultūra; kuomet mūsų tėvynė Lietuva paliko sugriauta ir paglemžta hanų, tai svarbu kiekvienam bus išgirsti iš kur ir kaip atsirado karės, kaip jos vystėsi per ilgus amžius, iki dabartinį laikų ir kokią senovėje buvo mūsų tėvynė Lietuva.

Visi kuopos nariai yra kviečiami atsilankyti į tas paskaitas. Kviečiame taipgi atsilankyti vyčius — svečius iš kitų kuopų.

Valdyba.

IŠ NORTH SIDE.

Sv. Mykolo parapijonių susirinkimas įvyko spalio 1 d., kuriame buvo įvairūs pasikalbėjimas kaip geriau būtų surengti vakarą del gerėnimo susipažinimo parapijonių šios parapijos. Nutarė surengti vakarą lapkričio 24 d. Sv. Mykolo par. svetainėje. Programos susidės iš prakal-

BAŽNYTINIAI VARPAI ATMINGIAI VARPAI

McShane Bell Foundry Co.
Baltimore, Md. U. S. A.

2315 So. Robey St.,
Telefonas Canal 2926

by, deklamacijų; mergaičių ir senjų choras dainuos.

Vakaro metu atsilankiusiems svečiams bus duodama vakarienė, kurią pagaminti pasižadėjo Sv. Mykolo par. gabiausios šeimininkės — parapijonkos. Vakariene surengti susidės iš moterių-northsidečių čielia armija: vienos pasižadėjo lietuviškių dešrų padaryti, kitos krajavos giros pagaminti, trečios piragų iškepti ir kas čia išpaskos kiek jos visko išmislino. Kitos moterys, girdėdau, eina pasimokinti tam tyčia, kad tik ką mandriau išmislins rengiamai vakarienei. Nutarta įžangos imti tik \$1.00 nuo ypato. Manoma, kad vietos pritrūks svetainėje, nes vakariene bus puiki, o įžanga maža. Patartina norintiems dalyvauti vakarieneje nusipirkti įžangos tiketus iškalno.

Koresp.

PRANEŠIMAI.

IŠ CICERO, ILL.

Cicero Lietuvių Dieninės Vėly GLOBOS susirinkimas įvyks ketvergo vakare, po pamaldų, bažnytinėje svetainėje. Nariai ir norintieji prisirašyti užkvičiami atsilankyti.

Rašt.

PRANEŠIMAS BRIDGEPORTO L. D. S. NARIAMS.

29 kp. įvyks svarbus susirinkimas Sv. Jurgio par. sv. 7:30 vakare Spal. 10-ta Ketvergo. Visus kviečiame atsilankyti ir taipgi naujų narių atsiveskite.

Kviečia valdyba.

VALGYKITE EKONOMIŠKAI IR PIRKITE LAISVĖS BONDSUS!

Nevalgykite daugiau, bet valgykite ekonomiškai ir pirkite daugiau Laisvės bondsus! Nėra jokios priežasties valgyti daugiau. Bet reikia gerai sugromuliuoti geriau ir daugiau, tai yra reikalinga kiekvienam ir American Trainers Elixir of Bitter Wine yra tikras vaistas, kuris pagelbės jums sugromuliuoti. Maistas jeigu gerai sugromuliuotas pavirsta į kraują, jeigu ne tai tik pavirsta į negerumą ir iš to veisiasi liga. Trainers American Elixir jums palengvins sugromuliuoti gerai, ir palengvins jus nuo nerviško, galvos skaudėjimo ir nusilpėjimo, \$1.00 visose vaistinėse. Trainers nuo kosulio vaistas, 25 ir 50 vaistinių ciosė per pačią 35 ir 60 centų Trainers Linimentas del reumatizmo, neuralgijos, lumbago ir sustyrusių muskulų, visose vaistinėse 35 ir 65, per pačią 45 ir 75c. Joseph Trainers Company, 1333-43 South Ashland Ave., Chicago, Ill. (Apgr.).

REIKALINGOS: — jaunos merginos del lankstymo, išsiuntinėjimo ir įdėjimo į ko-pertus. Darbas pastovus. Atsišaukite: Babson Bros., 2845 W. 19th St.

Reikalingas kriaučius prie vyriško darbo. Malonėkite / atsišaukti trumpu laiku, sekanti adresu: 882 W. 33-rd St.

Pasieksau savo brolio angliskai užsivadinsiu John Martin. Klutomet gyvena Clevelande, Ohio. Lai jis pats ar kas kitas kreipiasi šiuo antrašu:

Rev. J. S. Martišunas,

Wray, Colo.

Ant pardavimo 1618 So. Ruble St., lotas 24x125 pėdų, 2 mediniai nameliai, cementinis saligatvis, \$900.00. "Tide" garantuota. Dėl pilnesnių informacijų molonėkite kreiptis:

2315 So. Robey St.,
Telefonas Canal 2926

BONDSAI.

Perku valdiškus Laisvės bondsus ir moku cash pinigais.

BOHUMIL J. WACH,
Real Estate & Insurance,
1948 — 51 gatvė, netoli Robey Town of Lake.

Atyda Šiaučiams!

Viens mažas "finisher" su motoru geriausiai stovų, antras rankinis Jack skura ir kiti šiaučiams reikalingi dalykai, gausiai pigiai pas

K. KAPLAN & SONS
4608 S. Ashland Ave. Chicago, Ill.
Telefonas Yards 8404.

A. † A.

Antanas Brazlavskis

mirė spalio 9 d., 1918 m., 11 val. išryto, 39 metų amžiaus. Paliko moterį ir 4 vaikus.

Laidotuvės atsisbus petnyčioj 11 diena spalio, iš švento Kryžiaus bažnyčios į Sv. Kazimiero kapines.

Velionio kunas randasi po numerij 4537 So. Paulina gatvės.

Visi gimines yra kviečiami dalyvauti laidotuvėse.

A. † A.

JUOZAPAS STAKIS

Kareivis

mirė spalio 5 d., 1918. Tobyhanna, Pa., paėjo iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Panevėžio parapijos, Trakinių sūdius, amžiaus 30 metų. Amerike išgyveno apie 8 metus.

Paliko nuiludime brolių Petrą ir seserį Elzbieta.

Velionio kunas randasi pas brolių, 958 W. 36 St.

Laidotuvės atsisbus petnyčioj, 11 d. spalio, 9 val. iš ryto, iš Sv. Jurgio bažnyčios į Sv. Kazimiero kapines.

Visi gimines ir pažystami yra kviečiami dalyvauti laidotuvėse.

Dr. A. R. Blumenthal D. O.
AKIŲ SPECIALISTAS
Patarimas Dykal
Ofiso valandos: nuo 9 ryto iki 9 val. vakare. Nedėliomis 9 iki 12
4649 S. Ashland Ave. kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4317
Telefonas Boulevard 6187

JOSEPH C. WOLON
Lietuvius Advokatas
29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo telef. Humboldt 97
Vakarais 2911 W. 22nd Street
Tel. Rockwell 6999.
CHICAGO, ILLINOIS.

Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIUS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-los Gatvės.

URA VISI I VAKARA

kuri rengia
L. M. D. DRAUGIJOS KANKLES
Choras prie parapijos Sv. Jurgio K.

Nedėlioje Spalio-October 13 d. 1918

Sv. Jurgio Parapijos Svetainėje
32nd Place ir Auburn Avenue.

Scenoje statoma labai graži dviejų veiksmų Komedija
"Sulig Naujausios Mados"

Vakaras bus įdomiausias, nes apart veikalo bus dauguma visokių pamarginimų, kas užtikrins atsilankiusiems pilną užgandinimą.

Po programai, šokiai.
Vakaras prasidės 7:45 val. vak.
Įžanga 25c, ir 50c. ypatai.
KVIEČIA "KANKLI" DRAUGIA.

DOCTOR REICHARDT
Gydymė visokių vidurinių ligų. Moterų Vyrų ir Vaikų. Taigi gydau visokias klaidas ligas. Sergantiems patarimai Dykal.
Specialistas
DOCTOR REICHARDT
3548 South Halsted Street Chicago, Ill.
Priemimo val. Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, ir nuo 6 iki 8 vakare.
TELEFONAS YARDS 2100

United States Food Administration License No. 06901
BANKES' COFFEE
The Best
19c
Home Blend veidmų parduojama ir daug krantuvijų parduoda tą pačią kavą po 30c.
GERIAUSIS SVIESTAS 60c
Riešutų Sviestas Labai geras po 32c
COCOA Geriausia Bankes sulgint su bunt, kokie, 1/4 sv. 14c
DAIRY SVIESTAS 51c
WEST SIDE 1644 W. Chicago av. 1336 Blue Island av. 1217 S. Halsted st. 1373 Milwaukee av. 1818 W. 12th st. 2054 Milwaukee av. 3102 W. 22nd St. 3612 W. North av. 2830 W. Madison st.
SOUTH SIDE 3032 Wentworth av. 3427 S. Halsted st. 4729 S. Ashland av.
NORTH SIDE 408 W. Division st. 720 W. North av. 2640 Lincoln av. 3413 N. Clark st. 3244 Lincoln av.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE
PEARL QUEEN KONCERTINA
NEMOKĖK PINIGUS BEREIKALO
Mūsų krautuvė viena iš didžiausių Chicagoje
Parduodame už žemiausias kainas, tur kitur taip negausi. Laisvėnį laiskams drukuoti ir ofise darbe yra naujau šios mados. Užlaikom visokius laikrodžius. Žiedus, šliubi- uine ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių, armonikų rnsiškų ir prasiškų indir- bysčių. Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dir- vame visokius ženklus draugystėms, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai. Kurie prisiga trisj- centų brastženklį gaus katalikų veltui
Steponas P. Kazlavski
4632 So. ASHLAND AVE. CHICAGO, ILL.
Telefonas DROVER 7306